

TĖVISKES ŽIBURIAI

Nr. 45 (617)

TORONTO, Ontario 1961 m. lapkričio (November) mėn. 9 d.

Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada.
Authorized as second class mail by
the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.
SAVAITRAŠTIS
Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija.
941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6813

Remti laikraštį?

Visuomenės paramos šiandieną daug kas šaukiasi. Iškyla kuris nors projektas, remiamas vienos ar kitos grupės, ir jau eina į visuomenę su sąsąjomis... maldauti aukų. Visi laikraščiai užpildomi pranešimais, atsisaukimais ir tai dažnai. Kai reikalas būna rimtas, visuomenė atsiliepia didesniu ar mažesniu duosnumu, bet kai iškyla abejotinos vertės projektas, tai pati visuomenė sutinka jį abejotinai. Pastaruoju atveju prasideda didesnis spaudimas, ypač per spaudo. Pastarąjį negali savo puslapių. Juose matyti visokių visokių kreipimusi. Laikraščio puslapius naudoja įvairios visuomenės grupės. Kartais jos reikalauja reikalauti, kad jų pranešimai bei skelbimai būtų spausdinami ir tai nemokamai. Iš viso dauguma laikraščių taip ir daro. Juk jie yra visuomenės tarnyboje, ir nori savo misiją vykdyti pilnutinai. Iš kitos betgi pusės, labai dažnai pamirštama, kad pats laikraštis yra reikalingas visuomenės paramos. Iš jo reikalaujama, bet kai tenka jam atiduoti savo duoklę, kyla išsisukinėjimai. Eš laikraštis ir taip išsilaiko; eš mokamoms prenumeratoms, skelbimams ir t.t. Duosnumo šiuo atveju nelabai daug kas parodo. Net tos grupės bei organizacijos, kurios naudojasi laikraščio puslapius, neranda lėšų jo paramai. Juk daugelis organizacijų savo išduose, kad ir kukliuose, turi lėšų. Kartais jos paskirstomos įvairiems reikalams, bet laikraštis užmiršamas. Pvz. laikraščiu tenka rašyti apie daugelį vietovių, dėti kartais ir netrumpas korespondencijas, susijusias su vietinių organizacijų veikla. Juk tos organizacijos metų gale lengvai galėtų pvz. pasiūsti laikraščiu auką, kuri lengvintų jo išlaidas. Bet apie tai tik reta kuri organizacija pagalvoja. Matyt, daugumai mūsų visuomenės veikėjų yra susidariusi įspūdis, kad laikraštis paramos mažiausiai reikalingas. Galbūt ir dėlto, kad laikraščiai per daug neverkšleno, aukų nemaldauja ir stengiasi žygiuoti savom kojom. Tik atskirais atvejais, kai reikia naujų masinių ar kito stambesnio reikmens, laikraščiai išeina aukų prašyti. Šiaip jau jie visuomenės savo prašymais neapsunkina. Ir visdėlto, reikia pasakyti tiesą, laikraščiai paramos yra reikalingi. Iš prenumeratų jie toli gražu išsiversti negali. Reikia būtinai turėti kitų šaltinių, kad būtų įmanoma padengti būtiniausias išlaidas. O jos auga ir auga nesulaikoma.

Papieżius Jonas XXIII (vidury), I D. karo Italijos karys, su savo broliais Juozu 64 m. ir Ksaveru 75 m. Jis yra vienas iš 10 vaikų; tebėra gyvi šie du broliai ir viena sesuo. Jo šventenybė iškilmingai paminėjo 3 metų karūnacijos ir 80 m. amžiaus sukaktį. Ta proga jis savo maldas skyrė už taiką ir tautų apsaugą.

VOKIETIJA IR LIETUVA ATEITIES PLANUOSE

Vokiečiai svajoja apie neutralumą • Artėja laikas jų gamybos tankams • Šala simpatijos amerikiečiams • Lietuvos viltys?

Šiandieną JAV diplomatinioje slugsniuose reiškiamas baimė, kad su Adenauerio era baigsis ir glaudūs santykiai tarp JAV ir V. Vokietijos. Chruščiovo svajonė ir buvo tą glaudžią draugystę kaip nors suardyti. R. Berlyno atitvėrimas ir amerikiečių nuolaidumo politika privertė vokiečius pagalvoti, kad dar didesniu rusų spaudimu atveju Vakarai juos gal palikti vienus. Prez. Kennedy pareiškė politiką, kad R. Vokietija bus palikta Sov. Sąjungos žinioje, vokiečių draugiskumą JAV žymiai atšaldė.

Kyla klausimas, ar V. Vokietija pasuks neutralumo kryptimi ir stengsis pasirodyti nepriklausoma karine jėga? Pagrindo tuo tikėti yra. Viešojo V. Vokietijos nuomonė ton pusėn jau linksta. Net 43% visų vokiečių norėtų būti geriau neutralūs, negu amerikiečių sąjungininkai; 53% pasako už glaudžius ryšius su JAV ir 2% gyventojų simpatizuoja Maskvai.

Tokia gyventojų nuomonė garsina vakariečius, ypač, kad Vokietijos karinė jėga kaskart stiprėja. Karininkų tarpe girdisi pareiškimai: "Mes prizadėjome neganūti atominių ginklų, bet niekada nedavėme pažado, kad jų neįpirksime. Ir jeigu noreisime, galėsime betkada savo kariuomenę aprūpinti atominiais ginklais, nes turime gerų draugų".

PRARASTAS PASITIKĖJIMAS

Kodėl V. Vokietijos politika krypta ton pusėn? Berlyno krizė pakenkė amerikiečiams. Tiesa, jie tvirtai deklaravo savo nusistatymą dėl Berlyno, tačiau faktiškai nedarė nieko. Vokiečiai susidarė nuomonę, kad Sov. Sąjunga gal būt ir yra stipresnė. Vokietijoje visą laiką eina kalbos, kad JAV nori taikos ir tos taikos dažnai siekia Vokietijos sąskaiton. Visos nuolaidos Rytų blokui, prarastos provincijos už Oderio-Neisės linijos, R. Vokietijos pripažinimas ir atsisakymas duoti vokiečiams atominių ginklų padėjo susiformuoti šiandieninės V. Vokietijos nuotaiką. Dėl Berlyno krizės ir praėjusių rinkimų padėtis žymiai pasikeitė vakariečių nenuodai.

ARMIJOS STIPRĖJIMAS

V. Vokietijoje apie gynybos ministerį J. Strauss, kurio prezidentijos ir kanclerio kėdė visiems yra žinomos, yra susispytę būriai jaunų karininkų, kurie formuoja viešąją opinią. Jie vengia uniformų, nes tai nėra madoje. V. Vokietijos kariuomenė įgauna vis daugiau savistovumo. Keičiasi ne tik vakariečių įvestos uniformos, bet ir ginklai. Ant uniformų matosi jau tradicinis vokiečių spalvos ir iš lėto įvedami vokiečių batai. Ginklų srityje irgi neatsilikama ir gali greitai ateiti laikas, kad vokiečiai važiuos savo gamybos tankais.

CIVILINIS APSAUGOS PRATIMAI

parodoje Toronte pasirodė pirmosios plastikinės statybinės medžiagos. Ateities pastatuose net 20% visos medžiagos bus iš plastikos.

DRAUGYSTĖ SU PRANCŪZIJA

Adenaueris yra pasiryžęs daryti viską, kad sustabdytų sovietų plėtimąsi. Daug kas net spėlioja, kad jeigu JAV pripažintų R. Vokietiją, Adenaueris pasitrauktų iš Atlanto S-gos. Buve amžini priešai Prancūzija ir Vokietija šiuo metu palaiko geriausias ryšius. Europos ekonominėje sąjungoje vokiečiai yra algu mokėtojai, o prancūzai — idėjų davejai. Užtat šiandien V. Vokietija perdaug ir nebijo užsitraukti JAV nemalonės, nes ji susidėjusi su Prancūzija užpaga galinga jėga. Tos dvi valstybės kartu turi užtikti, kad darbo jėgos, ekonominių išteklių ir mokslinių žinių, kad sudarytų trečią, gana stiprią jėgą tarp Rytų ir Vakarų. Toji jėga gal privers ir Vašingtono bei Londono politikus pakeisti savo liniją.

VOKIETIJA IR LIETUVA

Reikia dar pridurti, kad su Vokietijos klausimu glaudžiai siejasi ir Lietuvos likimas. Jeigu R. Vokietija vakariečių pripažintų, pastovia sovietų kritimi, geležinė uždanga praeitama ir vakarus galbūt ilgam laikui. Lietuvos nepriklausomybės klausimas irgi paliktų sovietų letenos malonei ir gražios vakariečių deklaracijoms. Vokietijos susijungimas, karinis stiprėjimas ir savarankumas, vakariečių palaikymas, sustiprintų ir nepriklausomas Lietuvos galimybės. V. K. ir V. Sidzikauskas pareiškė, kad su Berlyno krizės išsprendimu rišasi laisvinimo politika. Ji galinti padidinti viltis, bet galinti jas ir sužlugdyti. Ypač šiuo požiūriu esanti jautri Pabaltijo valstybių būklė.

Pasaulinės organizacijos vadovai — arabas ir burmietis

JT šios sesijos pirm. yra M. Slim iš Tunizijos. Sovietai, bijodami prarasti Afrikos ir Azijos tautų palankumą, pagaliau nusileido ir JT gen. sekret. pareigoms eiti buvo išrinktas Burmos atstovas U. Thant. Jis užims Hamarskjöldo vietą, kol pastarojo terminas pasibaigs 1963 m. U. Thant buvo vienišelis asmuo priimtinas ir Rytams ir Vakarams. Tai neutraliausias iš visų "neutralityjų". Dėl jo kandidatūros jau anksčiau buvo susitarta, tik paskyrimas užtruko dėl sovietų reikalavimų, kad jis iš anksto paskelbtų savo politiką ir pava-

Savaitės įvykiai

BOLSEVIKAI SPAUDZIA SUOMIJĄ REIKALAUDAMI TARTIS SU RUSIJA dėl apsigynimo priemonių, nes V. Vokietija ir jos sąjungininkai galį ar norį užpulti Rusiją, suprask ir Suomiją. Kartojasi 1939 ir 1940 metais, kai Stalinas-Molotovas pareikalavo iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos pirmą įsileisti rusišką įgulą, o paskui perleisti jiems savo žemes. Ir tai vis dėl galimo "užpuolimo" ir būtino apsigynimo. Ko nori Nikita? Vakarų spauda spėja: 1. priversti Suomiją prisidėti prie bolševikinių valstybių sudaryto Varšuvos paktą, kur visos armijos yra Maskvos žinioje; 2. įvaryti baimės Skandinavų valstybėms — Švedijai, Norvegijai, Danijai ir jas išskirti iš Atlanto s-gos; 3. įbauginti pačius suomių. Vakarai jau iš anksto pasisako, kad jų pagalba nebus galima, nes Suomija esanti pelti.

VARZO IMIGRACIJA BRITANIJON. Ligi šiol buvo įsigyvenusi tradicija, kad visi Britų Commonwealtho valstybių piliečiai laisvai galėjo įvažiuoti į Angliją ir ten apsigyventi. Dabar jau yra paruoštas įstatymo projektas varžą imigraciją. Jis bus priimtas sekančią vasarą. Net turistai ir studentai turės rodyti, kad jie turi pakankamai pinigų ten gyventi ir iš ten išvažiuoti. Bus nustatomos valstybės kvotos. Tai palies ypač Indiją, Pakistaną, Ceiloną, V. Indiją ir kt.

VOKIETIJOS PARTIJOS SUSITARĖ. Adenaueris palieka ir toliau kancleriu. Susitarė ir dėl programos. Netrukus oficialiai bus paskelbtas vyriausybės sąstatas. Adenaueris ruošiasi į Vašingtoną tartis Berlyno reikalus.

SOVIETAI ISSPROGDINO didžiausią vandenilinę bombą, tuo parodė, kad nesiskaito nei su JT, nei su visu pasauliu. Tai kriminalisto charakteris. Ir ką kiti? Niekas nesima ir, atrodo, nesims jokių sankcijų. Kur dingio visi pacifistai? Kur dingio žmonių geradariai? Kur dingio agentai prieš bombas? Ir ateina klausimas — kas darytųsi, jei tokia bomba būtų išsprogdinta Amerika?

STALINAS ISMESTAS iš mauzolejus. Nikita seniai rengėsi tai padaryti, bet vis daras trūko. Jam reikėjo net visuotinio partijos kongreso nutarimo. Bet ir tai pradžioje paskelbė, kad mauzolejus "remontuojamas". Stalino sūnus paimtas iš generolų į matorius. Miestų ir gatvių vardai pakeičiami. Didysis Stalino paveikslas telegrafo rūmų fasade nuimtas ir uždėtas Chruščiovo paveikslas — 10 pedų dydžio.

Prašykime gražinti radijo programą

Nuo spalio 1 d. iš CBC radijo tinklo yra išimta "Traditional Echoes" programa, kuri labai daug pastarnavo lietuviams. Per ją kiekvienais metais klausydavome Vasario 16 minėjimą, birželio išvežimus ir kt. "Traditional Echoes" programoje buvo keliama lietuvių tautos kultūra, duodama geriausių lietuviškų dainų ir muzika, pabrėžiama krašto okupacija, gyventojų naikinimas, supažindinama su žymiaisiais lietuvių veikėjais nuo Gedimino laikų iki bolševikų okupacijos. Programa būdavo paruošiama Windsor, bet ją girdėdavo visoje Kanadoje ir didelis JAV pakraštys.

Si programa 1958 m. buvo išimta iš CBC tinklo, bet po energingų žygių ir daugybės laiškų, ji buvo vėl gražinta. Todėl ir šiuo kartu PLB Kanados Krašto Val-

KUR DINGO MOLOTOVAS? Molotovas, kurį Chruščiovas koliojo partijos kongrese kartu su kitais senais bolševikais, buvo Vienoje. Jis turėjo būti atšauktas atgal į Rusiją, nes ko gero ištikimasis Stalino juodų darbų bendradarbis gali užsimanyti prašyti prieglaudos pas kapitalistus. Molotovas buvo didelis bolševikinės Rusijos statytojas, pirmas po Stalino! Atsirado jėga, kuri savo vadus trauko kaip didžiausius nusikaltėlius. Tiesa, jie tokie ir yra. Neišvengs pasmerkimo ir dabartinis diktatorius Nikita.

KONGE VĖL VYSTA KARAS dėl Katangos provincijos, kurį nori atsisikirti nuo Kongo. Mūšiai jau eina ir centrinė vyriausybė pirmuosius mūšius pralaimėjo. JT vėl žada įsikišti ir palaiko Kongo vyriausybę. Katangos energingas ir aiškus antibolševikas premjeras Combe šiuo metu gydomi Šveicarijoje. Kongo vyriausybės sekretoriui naujam JT gen. sekretoriui. Tai bus pirmasis jo bandymas.

INDIJOS PREMJEERAS NEHRU atvyko į Ameriką. Amerikos ir Vakarų pasaulio konflikte su bolševikine Rusija Indija nori išlaikyti neutralumą, bet spaudžia raudonoji Kinija ir lėšų stoka. Nehru įieško Amerikos pinigų ir paramos prieš raud. Kiniją.

GRAIKIJA SU VAKARAIŠ. Visuotinius rinkimus laimėjo buvęs min. pirm. Caramanlis ir vėl sudarė vyriausybę. Jo tautinė radikalų partija surinko virš 50% visų balsų ir iš 300 vietų parlamente gaavo 170. 1958 m. rinkimuose stipriai pasireiškė komunistai — surinko net 24% visų balsų. Ši kartą jie nukrito iki 15%.

KAS NAUJO KANADOJE?

KANADOS RADIJO IR TELEVIZIJOS tinklas CBC praėjusią savaitę atšventė 25 metų sukaktį. CBC yra valdžios kontroliuojamas ir susilaukia gana daug kritikos dėl daromų suvaržymų privačioms radijo ir televizijos stotims. Taip pat nusiskundžiama, kad konservatorių valdžia neleidžia jokių politinių diskusijų per CBC stotis.

NEDARBŲ SUMAZINTI FEDERACINĖ VALDŽIA paskyrė \$86 mil., kurie bus skirti savivaldybėm organizuoti įvairius pagerinimus ir projektus. Artėjant žiemai didėja ir bedarbių skaičius. Iš tos paramos namoma darbas aprūpinti net 150.000 darbininkų.

SUAUGUSIŲ SVIETIMO KONFERENCIJA vyko Otavoje ir užtruko 4 d. Buvo prieita išvados, kad Kanados švietimo sistema yra reformuotina. Reikalingas švietimo departamentas prie federacinės valdžios, nes kitaip atskiros provincijos sudaro sistemas pagal savo nuožūrą. Daugelis provincijų investuoja kiek gali į kasyklas ir plentus, nes iš jų tikisi pelno, tuo tarpu investuoti pinigai į auklėjimą tokio pelno neduoda.

KVIEČIŲ DERLIUS š.m. Kanadoje yra menkiausias 24 metų laikotarpyje. Iš vakarienių kviečių provincijų gauta tik 240 mil. bušelių, t.y. pusė praėjusių metų derliaus.

KANADOS GYDYTOJŲ grupė išvyko į Malajus, kur mo-

kys vietinius gydytojus. Ji sudaryta pagal Colombo planą ir ten išbus penkis metus.

ATOMINIŲ SPINDULIAIS APKREISTAS PIENAS, kuris turi vadinamo "strotium 90" tam tikrais filtrais gali būti išvalytas. Žemės ūkio ministerija Otavoje pareiškė, kad jų mokslininkai atrado priemones pieną visiškai išvalyti, nepakeičiant jo skonio. Procesas tačiau gana brangus. Litro pieno išvalymas kainuoja nuo 5 iki 10 centų.

SASKATCHEWAN PROVINCIJOS PREMJEER išrinktas Woodrow S. Lloyd. Buvęs premjeras T. C. Douglas, išrinktas Naujos Demokratinės partijos vadu, iš premjero pareigų pasitraukė.

LIBERALŲ VADAS L. PEARSON siūlo, kad JT pasmerktų Sov. Sąjungą dėl atominių bandymų ir pripažintų agresinę valstybę. Tos pačios nuomonės yra ir užs. r. min. Green.

ONTARIO PROVINCIJA praėjusiais metais turėjo \$80 mil. pajamų iš svaiginamųjų gėrimų mokesčių. Iš kiekvieno už svaiginamųjų gėrimų išleisto dolerio prov. valdžia gauna 37 ct., fed. valdžia — 43 ct., o kas lieka — gamintojui.

VAISTŲ KAINOS KANADOJE yra augčiausias pasaulyje. Nors valdžia tą dalyką tiria, bet vargu ką padarys, nes vaistų gamintojai yra sudarę sindikatą ir veikia kartu su vais-

Tėviškos Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND

Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada

SAVAITRASTIS

Vyr. red. K. Dr. P. Gaidamavičius. Pavaduotojas A. Rinkūnas. Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija. Prenumerata visur metams \$5.00, pusmečiui \$3.00. Įmokėjė nemaziau \$10 laikomi garbės prenumeratoriais. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813.

105 mokiniai šaukiasi

REMKITE LIETUVIŠKĄ GIMNAZIJĄ!

Palaimingi visais atžvilgiais buvo Vasario 16 gimnazijai praėjusieji mokslo metai. Apie ją buvo rašoma ir dedama iš jos gyvenimo nuotraukų spaudoje, ypač po p. Bačiūno atsilankymo joje. Spaudoje, susirinkimuose buvo keliami ir svarstomi šio taip svarbaus jaunajai kartai lietuvių bei mokslo ugdymo židinio dabartinė būklė ir ateitis. Buvo reikiama įvairių nuomonių dėl jos galimos reformos.

Gyvenimas kėlė savo keliu. Būrelių vadovai su nemažesniu uolumu, kaip ir anksčiau, stengėsi surinkti dolerines mėnesines aukas iš savo būrelių narių, atskirti asmenys bei vienetai — k. a. bankai, klubai, draugijos — teikė gausių aukų.

Iš 136 veikiančių būrelių: 79 veikė labai gerai, 17 gerai, 16 vidutiniškai, likusieji — blogai, t. y. nepaisė nei reguliavimo, nei aukų kiekybės.

Iš būrelių, atskirų asmenų ir organizuotų vienetų per metų laikotarpį — 1960. IX. 1 — 1961. IX. 1. — yra gauta aukų 133.408. 33 DM. Didžiai reikšminga buvo ir BALFo maisto produktų parama.

Salia šios taurių lietuvių duoklės prisidėjo dar ir vietos Lando pirmą kartą suteiktos gimnazijos išlaikymui 30.000 DM parama ir padidinta iki 40.000 DM pašalpa bendrabučio remtam. Taip pat ir Pabėgėlių ministerija pakėlė teiktą prieš kurį laiką pašalpą iki 2.000 DM mėn. Apskritai, reikia pabrėžti, kad vokiečių istaigos paskutiniu metu pradėjo labiau žvelgti bei įvertinti mūsų gimnazijos reikš-

Vasario 16 gimn. mokinių nepritrūks

Iš gimnazijos direktoriaus pranešimo

„Ugdyti tremtyje augančius lietuvių jaunomenes krikščioniškai tautini išsamuminiu, išmokyti juos gerai lietuvių kalbos, supažindinti juos plačiai su Lietuvos istorija, gliai įdiegti į jų širdis tėvų kalbos meilę ir ištikimybę gimtajai žemei“. Taip apibūdino gimnazijos uždavinį jos dabartinis direktorius savo pranešime PLB Vokietijos Tarybos posėdyje.

Dėl gimnazijos ateities esą nėra ko būsiti. Medžiaginė būklė gerėja, o kandidatų į gimnaziją dar ilgai laukti neturės. 1960-61 mokslo metais mokėsi 116 mokinių. Brandos atestavus gavo 5 mokiniai. Du mokiniai dėl tėvų patogumo perėjo į vokiečių gimnaziją, dalis emigravo, kiti pasirinko praktiškas gyvenimo profesijas, o keli turėjo palikti gimnaziją dėl visiško nesugebėjimo mokytis. Po Vėlykų įstojo 18 naujų mokinių, o po vasaros atostogų 8. Taip kad šią žiemą mokysis maždaug toks pat skaičius, kaip ir anksčiau.

Mažiausia mokinių yra 9 klaseje. Joje iki vasaros atostogų buvo tik 7 mokiniai. Daugiausia mokinių turi keturiolika — po keturiolika. Viso yra 16 mokytojų — dvylika lietuvių, trys vokiečiai ir vienas anglas; dešimt etatinis — su pilnu atlyginimu — ir šeši neetatiniai. Neetatiniai mokytojai turi mažiau kaip 24 val. pamokų savaitę. Kvalifikuoto etatinio mokytojo atlyginimas 450 DM mėn. Nekvalifikuoto — 400 DM. Mokytojų bei bendrabučio vedėjams išmokama 6.662,79 DM mėn. Raštinės, virtuvės bei kitokiam personalui dar išmokama 2.902,90 DM.

Nustatyta mokslo programa yra pilnai įsiveinama. Kaip paskatos uoliau mokytis yra įvesta iš 3, 4, 5, 6 ir 8 klasių kaikiurių dalykų keliamieji egzaminai. Praktiškai parodė, kad keliamieji egzaminai gimnazijos sąlygose yra naudingi. Tokie egzaminai neapriboja mokinių vokiečių gimnazijose. Mokslui trukdo skurdžios barakų klasės, trūkumas žiemą šilumos gyvenamose rūmų patalpose ir klasėse.

Gimnazijoje veikia ateitininkų kuopelė, evangelikų būrelis ir skautai. Šios organizacijos ruošia minėjimus ir prisideda prie tautinių švenčių programų atlikimo. Nebėra jokių konfesinių ar kokių grupinių kivičių. Yra choras ir tautinių šokių grupė. Kartais jie išvyksta su pasirodymais ir už gimnazijos ribų. Sportininkai ypatingai gerai reikšiasi krepšinyje ir futbole, nors neapleisti yra ir šachmatai bei stalo tenisas.

„Nereikia, — sako baigdamas savo pranešimą gimnazijos direktorius, — perdaug aimanuoti, jei mažas skaičius baigia gimnaziją ir gauna brandos atestatus. Dėl didesnio ar mažesnio abiturientų skaičiaus mūsų gimnazija nenustoja savo gyvavimo prasmės. Reikia stengtis ir džiaugtis, jei per pareis kuo daugiausia lietuviško jaunimo. Jei norima padidinti abiturientų skaičių, tai reikia stengtis sudaryti fondą studentams remti. Kiti pasitraukia anksčiau iš gimnazijos, nes nenumato galimybes dėl lėšų stokos studijuoti.“

PAŽADAI ALKANIEMS, BOTAGAS PAVERGTIEMS

Naujosios komunistų programos vertė

J. M. ŠIUGZDA

Galbūt geriau būtų išsireiškusi, kiek ji yra reali ir kiek atitinka gyvenimą. Mūsų nuomone, komunistas iš viso negyvenimiškai, nes jis žmogų lažo ir jį prievartauja. Mes esame už laisvą gyvenimą, prieš valstybės kišimąsi į žmogaus reikalus ir už paramą tik ten, kur atskiras žmogus nepajėgia ko nors padaryti ar sau pagelbėti. O šiaip jau turi būti duodama laisvė žmogaus iniciatyvai ir jo sugebėjimams.

Bolševizmas jokių laisvųjų nei vienoje gyvenimo srityje nepažįsta. Asmuo turi gyventi pagal diktatą. O viską nustato vienintelis autoritetas — partija. Mes tai vadiname žmogaus prievartavimu. Taip yra dabar, ir taip liks, kol vienos ar kitos formos bolševizmas turės galios.

Ir naujoji programa labai draisiu rodo savo galią net ten, kur viešpatauja gamta ir jos stichija. Tiesa, žmogus išmoko nugalėti daug kliūčių, ir kai kada verčia pačią gamtą paklusti. Bet tai tam tikros ribos. Tai gerai žino ir partys bolševikai, kai sausros sunaikina jų užplanuotus derlius, kai liūties permirkia užsėtus laukus, kai šalčiai nusiaubia pasėlius ir t. t.

VISKO BUS

Programos tvirtinimui dėl mėsos, grūdų, kiaušinių, pieno ir kitų gėrybių yra tik propaganda.

Sakoma ateityje visko bus daugiau. Jeigu už dešimties metų reikės pieno tris su puse kartų daugiau, tai dabar jo ten labai trūksta! Žmoniu per 10 metų nepadvigubės! O visokių produktų padvigubės, patrigubės, ar penkeriopi bus daugiau. Ar to reikėtų, jei šiandien bolševikinė Rusija ir jos pavergtuose kraštuose žmonės normaliai pavalgytų? Kanadoj kiekvienas nusijuokytų, jei valdžia pasakytų žmonėms, kad štai, jūs už 10 metų gausite mėsos dvigubai. Jos užtenka ir dabar. Panašiai ir su kitais produktais. Tas tik rodo, kad šiandieninė Rusija ir jos kolonijose trūksta maisto. Todėl žmonės duodami partijos pažadai, kad už dešimties metų trūkumai nebus ir gaus socialią pavaglybę. Tai masaliai alkanam žmogui.

RUSIJA ZENGŠ, AMERIKA STOVES?

Kad šioji programa yra tik propagandos reikalas, rodo ir pažadas, kad po 10 metų bus susilyginta su Amerika. Visi žino, kad Amerika yra turtinga šalis ir turi visko perdaug. Juk ir Amerikos ūkis nestovės vietoje per 10 metų. Jis progresuos. Dar daugiau. Jei Amerikos ūkininkai žinotų, kad jų gaminiai ras rinka, jie ir šiandien padvigubintų. Bet jiems nėra reikalo. Priešingai, patį valdžia stabdo gamybą, nes ir taip neturi kur dėti to, ką pagamina.

Pereitais metais JAV pagaminu irgi virš dviejų kartų daugiau. Klausinių amerikietis gavo net tris kartus daugiau, negu kandidatas ir komunistų rojų. Automobilų bolševikinės Rusijos pilietis gavo per visus metus tik tiek, kiek Amerikos dirbtuvės pagamina per vieną savaitę! Sovietai velka savo pavaldinius tik ir meilvinės drabužius. Amerikoje yra visokių medžiagų pakankamai ir medvilnės, palyginus su kitomis medžiagomis, nešioja labai mažai. Ir vistiek tu medžiagų, nepopuliarių Amerikoje, pagaminu du kartus daugiau, negu Rusijoje.

Įdomus palyginimas žemės ūkio srityje. Amerikoje žemės ūkio dirba 5,8 milijonai darbininkų, o bolševikinėje Rusijoje „tik“ 48 milijonai: tai sudaro 45% visų Ru-

sijos darbininkų, tuo tarpu Amerikoje tik 8,4%.

Amerikoje su mažesniu gyventojų skaičiumi laukuose dirba 5 kartus daugiau traktorių kaip Rusijoje. Specialistai tvirtina, kad žemės ūkis Rusijoje yra atsilikęs nuo Amerikos visu 100 metų. Tiksliau, šiandieninė Rusijos lygis yra lygus 1870 m. Amerikoje. Tai ar galima tikėtis, kad per 10 ar 20 metų Rusija pralenks Ameriką?

Šiandien Rusijos ir jos kolonijų žmogus gyvena, palyginus su amerikiečiu, tris kartus blogiau visais atžvilgiais. Ten ir turintieji darbus ir pastovius atlyginimus gyvena daug blogiau už Amerikos bedarbių, gaunančių tik savaitinę pašalpą.

Taigi, kas yra skelbiama šiandien, yra grynas pažadas, bet ne realus apskaičiavimas, suplanuotas realus pramatymas. Programa reikalauja komunistų partijai propagandos sumetimais. Ji yra utopija, kuri niekad Rusijos dabartiniam režimui esant nebus įvykdyta. Įdomus dokumentas ateitai, nes tik parodydys apie ką svajoja dabartiniai valdovai. Jie didžiai klysta, žadėdami maisto atspėjbe, lyg jų žmonės būtų negalvojančių būtybių kalmenė. Susirūpinusi tik maistu. Ar tai nėra panašu į rašytojo Orvelio „Gyvulių ūkį“?

ŽMONĖS BE ŽMONISKUMO

Bolševizmo pasaulėžiūroje nieko žmoniško nėra. Jeigu žmogus laikomas lygiu gyvuliui, tai atitinkamai su juo ir elgiamasi. Galima jį kankinti, galima jį laikyti kalėjime neribotą laiką, galima jį prievartauti ir moraliskai ir fiziškai, galima jį žudyti be teismo ir be kaltės: galima tautos prievartauti, jas kilnoti, naikinti ir t. t.

Tokia moralė bolševikų bus ir toliau, kai jie skelbia kovą visiemis nekomunistams. Nors kalbama apie humanizmą, nors patys sakosi, kad „komunizmas yra humaniškausia santvarka“, bet tai tik žodiškus. Jokia humanizmo ten nebuvo ir nėra, ir greičiausiai nebus niekad. Nėra humanizmo komunistų priešams, nėra ten humanizmo neutraliems, nėra humanizmo ir patiems komunistams partijos nariams. Tai ir mes ir visas pasaulis matė per 40 metų bolševizmo viešpatavimo. Tokios bestiališkos santvarkos, tokio nesiskaitymo su žmogumi, dar pasaulis nėra matęs. Bolševizmas yra tokia tirnija, kad blanksta prieš ją visi praeitų padaryti visokių despotų nusikaltimai.

Apie kokią moralę gali kalbėti nusikaltėlis, kasdien praktikuojantis tuos pačius nusikaltimus prieš žmoniją ir niekad neatgailojąs? Programa kalba apie laisvę, lygį, demokratiją, žmogaus laimę ir jo šviesų rytojų. Jeigu komunistų partija to visko nepapraktavo per 40 metų, kodėl dabar turėtų tą viską praktikuoti?

RUSIŠKOJI LETENA TAUTOMS

Vienas dalykas to visos programos yra patikimas, tai apie bolševikinės Rusijos pavergtų tautų ateitį. Kaip parašyta, taip ir bus. O gal net ir su kaupu. Žinant bolševikų pagrindinį tikslą — pasaulio užkariavimą, kurio jie neslepia ir šioje savo naujoje programoje, tai nesunku suprasti. Mes, lietuviai, žinom iš kartaus patyrimo santykių bolševizmo su kitomis tautomis. Faktas lieka

faktu, kad bolševizmą vykdo „didžioji rusų tauta“. Nors tas daugeliui rusų labai nepatinka, bet mes taip esame įsitikinę. Šiandien bolševizmas ir rusizmas eina ranka rankon. Visos kitos tautos turi paklusti rusiškajam bolševizmui, turi mokytis rusų kalbos, papročių ir kultūros. Savo istorijoje tautos gali tik tai skelbti, kas nepaniekina „vyresniojo brolio“, t. y. ruso. Nesvarbu, kad anais laikais buvo caras, kad buvo baudžiavos. Šiandien rusiškais komunistais patiesina viską, jei tik tas buvo naudinga Rusijai ir jos tautai. Juk jeigu ir lietuviškos revoliucijos, kaip 1863 metų, rusams-bolševikams nepatinka, tai galima suprasti dabartinį psichologinį ruso-bolševiko nusiteikimą.

Taigi, tautos bus spaudžiamos visais atžvilgiais ir tai viena kryptimi: naikinant tautinius skirtumus, artinant prie rusų kultūros, rusų kalbos, rusų papročių. Beveik programoj atvirai apgalvestajama, kad kalbinių skirtumų nepasiseks taip greit išnaukinti, kaip buvo išnaikinti klasiiniai skirtumai. O mes žinome, kad klasiniai skirtumai buvo išnaikinti išjudant milijonus žmonių. Yra ko galėtis!

Taigi ir bus naikinami tautiniai parociai ir kuriami nauji komunistiniai, bendri visoms tautoms. Bus įvedamos (jau jos ir yra) vieton tautinių švenčių revoliucijos. Jeigu mes sėmėmės stiprybės iš praeities, tai dabar toks sėmimas bus nusikaltimas prieš komunistinio moralės kodeksą.

Plačioje komunizmo rusiškoje imperijoje, kurios pagrindu slypi kolonizmo santvarka, bus eina prie tautų sulyginimo visose gyvenimo srityse, viską rikiuojant prie rusų tautos ir jos reikalų.

1943 m. žiemą dar gyvenau mielajame Vilniuje. Tarnavau „Maisto“ bendrovėje ir dalyvavau Čiurlionio ansamblyje. Jėga, neilgai teko mus koncertuoti ir džiaugtis ta laime savame krašte.

Vokiškom uniformom i rytus

Tu metų pavasarį „rudieji“ okupantai — vokiečiai mėgino prievarta mobilizuoti jaunus vyrus pagalbinim savo kariuomenėn. Visi sujudome. Klausinėjome, teiravomės, ką ir kaip daryti. Nutarėme geruoju nepasiduoti, slapstytis. Nelaimė, po mėnesio tapome sumedžiję. Vieną sekmadienį, kovo mėn., po pamaldų šv. Jono bažnyčioje, kur kun. Lipniūnas pasakė patrijotiską pamokslą, išeinančius mus jaunuosius gestapininkai apsupo, suėmė ir nugabeno į kareivines. Aprengė vokiškom uniformom po savaitę išsiuntė į Kauną. Ten artillerijos kareivinėse, rodos Šančiuose, paskubom apmokė rikiuotės ir tu pačių metų balandžio mėn. išgabeno į rytų frontą. Kai varė mus Kauno gatvėmis į geležinkelio stotį, mūsų gretose girdėjosi liudn daina: „O! močiute, kam augi, nait, kam kariauti išmokinai...“

Stoty mus laukė augstieji vokiečių pareigūnai su gen. majoru Justu priekšaky. Susodino mus į gyvulinis vagonus ir nuvežė iki Pskovo miesto. Ten mus išskirstė po vokiečių dalinius. Aš su keliais tautiečiais patekome į priešlėktuvinės artillerijos bateriją.

Po 3 mėn. mūsų bateriją perkėlė į frontą prie Staraja Rusa. Buvo ten lyg pragare... Kas dieną ir naktį kaitaliojome pozicijas, kasėme į žemę pabūklus, maskavome juos. Atsidūrėme tik apie 800 metrų nuo pirmųjų linijų, vos istengdami apsiginti nuo rusų naikintuvų ir artillerijos kaitiųjų. O karščiai ir uodai nežmoniškai kankindavo, tad apie polsį nebuvo nė kalbos. Pagaliau vokiečiai buvo priversti trauktis. Gautas įsakymas keltis prie Leningrado ir nedidelį Krasnovodaisko miestelį. Ten turėjome statyti tvirtus bunkerius, nes pasiekdavo „vėlniška“ rusų artillerijos ugnis. Ir ten sulaukėme gan šaltos žiemos.

Italija

Po sunkios ir šaltos 1943-44 m. žiemos vokiečiams teko trauktis. Mūsų 843 „Abteilung“ perkeltas į Italiją. Karinis esalonas pradundėjo per Latviją ir gražiais Lietuvos laukais. Zvalgydamiesi tarsi nujaudėme, kad buvo jai paskutinis kartas ir sujudinimintyse kartojom niūniudami: „Sudiev, mieloji tėvų žeme...“ Siurinėje Italijoje pasiekėme pirmąjį miestą Udine ir nedideliame bažnytkaimyje Godroipo apstojome aerodromo apsaugai. Apstojome atokiau, laikėmės vynuogynų laukuose. Mus puldavo

Rinkimuose nesikoliojo

Lietuvis politiniame partijos triukšme

Jeigu europietis pakliūtų į politinę kanadiečių konvenciją, apstulbtų, sumištų ir greičiausiai pasipiktintų. Rimti dalykai perinti beveik cirko numeriais! Sakoma, kad tai yra amerikinė itaka. Galbūt, bet mums tai kiek keisto, kada šalia programų svarstyti, šalia rimtų politikų kalbų, šalia rinkimų eina rinkiminė propaganda su šokiais, muzika, klounada, barškučiais ir maršais, plakatais su įvairiais prisegamais lapeliais, portretais, su specialiomis kepuremis, net sijosnais, švarkais ir... balionėliais. Mirga, marga! O ausyse spengia nuo to viso jomarkinio triukšmo. Tokia buvo Ontario konservatorių konvencija.

Bet vistiek vyko politinės partijos svarbi konvencija. Jos tikslas buvo išrinkti Ontario provincijos konservatorių partijos vadą, nes senasis Frost pasitraukė. Partijos vadą, pagal anglo-saksišką paprotį, automatiškai tampa ir min. pirmininku. Taigi tikslas labai aiškus. Ta pačia proga buvo aptarta ir darbų programa.

Konvencija truko tris dienas. Kalbėjo Ontario min. pirmininkas, Kanados premjeras J. Diefenbakeris ir daug kitų. Kalbėjo ir septyni kandidatai į min. pirmininkus.

Kanadoje, kaip ir JAV, pirmutinę iniciatyvą kandidatuoti turi parodyti pats kandidatas. Taip ir čia: visi 7, užsimanę būti Ontario prov. min. pirmininkais, sudarė savo rinkimų štabus ir pradėjo akciją tarp partijos atsakingų pareigūnų ir išrinktų delegatų vykkti į šią konferenciją. Kaikurie rinkiminį vaju vykdė labai uoliai aplankydami visus provincijos skyrius ir padarydami daugiau kaip 20.000 mylių kelionės.

Kaip dabar laikraščiai rašo,

kandidatai turėjo išleisti kiekvienas netoli \$50.000. Tai yra didoka suma. Galima suprasti, kad jiems išleisti reikėjo atitinkamo darbo ir laiko. Konvencijoj visa tai ir matėsi: kiekvienas turėjo savo didokus būrius pagalbininkų, savo literatūrą, savo įvairius „suvenyrus“, ženklelius ir net... gėles. Jas kaikiurių kandidatų šalininkai sege rinkimų dieną visiems konvencijos dalyviams. Prieš tai kandidatai rengė pobuvius su kalbomis, pietus ir kitokių priėmimus, kur verbavo savo šalininkus. Propaganda ejo pilnu tempu. Reikia pabrėžti ir išdėmėti, kad propaganda ejo tik teigiamą prasmę — neliečiant savo konkurentų, apie juos neužišmenant, o tik kalbant savo reikalu. Konkurentų niekas nekoliojo ir nesmeizė. Tai yra kultūringa agitacija ir sektina.

Įdomu taip pat konstatuoti, kad rinkimus nulėmė ne propaganda: išrinktas mažiausiai triukšmavo, mažiausiai važinėjo, turėjo mažiausią rinkiminį štabą ir kukliausiai iš visų kandidatų laikėsi. Toks buvo švietimo min. Roberts. Jaunas — 44 metų amžiaus, gražus vyras. Advokatas, parlamentaras. Buvo ir jaunesniu, buvo ir senesniu. Patys rinkimai ejo sunkiai, nes buvo balsuojama net šešis kartus, kol gavo daugiau pusės visų balsų. Tikėjime, kad naujasis min. pirmininkas turės pakankamai išminties valdyti įvairių tautų provinciją nelengvose sąlygose.

J. M.

Vašingtonas. — JAV ir Sov. Sąjunga turi tiek atominių bombų atsargoje, kad kiekvienam pasaulyje žmogui, įskaitant vaikus, išeina po 15 tonų dinamito.

BADAS, BAIMĖ IR SVETIMŠALIŲ LEGIJONAS

B. VRUBLEVICIUS

sąjungininkų bombonešiai ir naikintuvai, pridarydami nemažai žalos.

Belaisvio duona

Po to persikėlė prie Treviso miesto, netoli Adrijos jūros. Taip sulaukėme karo pabaigos. Italai mums buvo gana vaišingi, malonūs. Kapituliacija, vokiečių pralaimėjimas. Puoselėjome mintį džiaugdamiesi, kad štai vėl galėsime grįžti į gimtuosius namus. Apšmėkome: drauge su vokiečiais patekome angli nelaisvės Kaernten apylinkėse. Austrijoje. Feistritz bažnytkaimy. Anglai pradžioje su mumis elgėsi gana korektiškai, bet neilgai. Po mėnesio, 1945 m. gegužės pabaigoje iš ryto visą mūsų pulką sugrūdė į mašinas ir riedėjome Vokietijos link. Prie Aleen buvome perduoti amerikiečiams. Ten laukėme „išganymo“. Buvo kalbama, kad visus paleisą į laisvę. Ištrikuji, bent toje vietoje vokiečių paleido, o mus tie patys vokiečių karininkai apskundė amerikiečiams, esą, mes buvę savanoriai. Savaimie suprantama, amerikiečiai su mumis, kaip svetimšaliais savanoriais, pradėjo jau visai kitaip elgtis, jausdamai mums didelę neapykantą. Visokiais žodžiais plūdome vokiečius, atidavusius mus naujon nelaisvėn.

Netrukus amerikiečiai mus vėl grūdė į sunkvežimius. Staciom. alkanai apie dvi paras išbuvo kelionėje. Pagaliau po vargingos kelionės pasiekėme Andernach miestelį, 20 km. nuo Koblenzo. Buvo ten didžiulė belaisvių stovykla. Nakties metu apgyvendino mus viename skyriuje drauge su esesininkais. Suvarė lyg avelės į tvartą. Elgesys žiaurus. Mūsų vyrų nuotaika dingso. Alkanai žvalgėmės ir laukėme, ką su mumis toliau darys. Kitą rytą pavykto amerikiečiams išaiškinti, jog nesame jokie SS. Sustatė išskeltomis augstyn rankomis, apžiūrėjo, atskyrė ir nugabeno į kitą stovyklą ties kurioje buvo jau apie 4000 to paties likimo draugu. Čia prasidėjo mūsų „naujas gyvenimas“. Buvo laikomi tikraisiais karo belaisviais. Vargas ir badas buvo mūsų nuolatiniai palydovai. Mityba iš pradžių buvo dar pusėtinai. Pagaliau amerikiečiai perdavė stovyklą „globoti“ prancūzams. Taigi, turime jau trečius „globėjus“. Stebėdamiesi, kvairšindami galvas, teiravomės, ką reikšia visi tie „mainai“? Naujieji šeiminkai laikė mus pusbadžius: į parą gaudavome šaukštą „sriubos“ — tyrų vandens ir riekutę duonos — kepala 25 vyrams. Gave panašų gabaliuką, nežinojome, ar valgyti ar tik pasižiūrėti. Retkarčiais turėdavome laimės nutverti bulvių lupynų. Išsikepė jas „skaniai“ valgėme...

Legijono karius sudaro 52 tautybių vyrai. Jo vėliavoje yra žodžiai: „Honneur-et-Fidelite“ — garbė ir ištikimybė. Jis atšventė jau 130 metų sukaktį: iškurtas 1831 m. karaliaus Louis-Philippe. Kovėsi š. Afrikoje, Ispanijoje, Italijoje, Indokinijoje, Kryme, Madagaskare, Meksikoje, Sirijoje ir kt. Iš visu tų mūsų legionieriai parsinešdavo vis naujų pasižymėjimų. (Bus daugiau)

Įvairūs siuntiniai

I LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.

Iš Kanados:

Siunčiame **ORO PAŠTŲ** Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMASINAS, INVALIDAMS KEDES, LAIKRODZIUS, MAISTA ir kitk.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098

SKYRIA:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6626. Ponia V. Juraitis. 94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-3315. Ponia M. Venskėvičienė. DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

Pavergtoje tėvynėje

AR TIKINTIEJI GALI STUDIJUOTI?

Tokį klausimą savo diskusiniame rašinyje "Tiesos" puslapiuose kelia doc. J. Kauneckienė. Ji prisipažįsta, kad nežino visos antireliginės propagandos, nemažai skaičius religinių šeimų vaikų gimnazijas baigia neišsilausę religijos: "Kyla klausimas, kaip augtų mokykla turi reaguoti į religingus studentus? Sakysim, jeigu jaunuolis priėmimo komisijai pareikštų, kad jis yra religingas, tai ar tokį kandidatą reikia priimti? Augtų mokykla, ar ne?" Į šį klausimą doc. J. Kauneckienė atsako teigiamai. Tačiau savo teigiamą atsakymą ji tuoj pat apriboja būtinyje: "Bet augtų mokykla tokiu atveju įpareigota užtikrinti tokio studento išaukštinimą materialistine dvasia... Augtų mokykla, la neturi į gyvenimą išleisti specialitų, kurie, baigę mokslo, įsijungtų į religinių ratų..."

Geraiusia priemonė studento religijai likviduoti doc. J. Kauneckienė laikė ateistais draugus augstosios mokyklos suole ir sporto aikštėse. Jų pareiga religingą studentą pasukti ateizmo kryptimi. Religingam studentui ji padaro nuolatų: "Sakysim, aukštosiame ir kitose mokyklose kyla klausimas, ar gali vaikai dalyvauti savo tėvų ruošiamose religinėse šventėse? Atrodo, kad gali. Tik blogas vaikas išsilaus savo religingų tėvų. Jų religingas žmogus nėra koks nusikaltėlis, kurį reikėtų pamerginti ir jo išsilaus. Todėl būtų didelė klaida raginti vaikus nutraukti santykius su savo tėvais tik dėl to, kad tėvai yra religingi; įkalbėti vaikus, kad jie nedalyvautų tėvų rengiamose tradicinėse velykų bei kalėdų šventėse ir kitose reikšmingose jų gyvenimo įvykiuose." Tačiau ir šį savo nuolatą doc. J. Kauneckienė aptveria sąlygų tvora — dalyvaudamas religinėse šventėse, vaikas turi mėginti "apsivesti" tėvus, kad jie, užmiršę religiją, pasuktų į komunizmo pėsčią ateizmo vielskė: "Aukštų mokyklų turi paruošti ne tik gerus specialistus, bet ir samoningus kovotojus su idealistinėmis liekanomis žmonių samonėje..." Tokiam studentui tada doc. J. Kauneckienė mėlai suteikti universiteto diplomą.

"JEI LIGONINĖ, TAL LIGONINĖ..."

Medicinos darbuotojų profsąjungos respublikinio komiteto pirm. V. Narkus, remdamasis kompartijos programa, kelia triukšmą, kad rajoninės apskrityje ligoninės būtų statomos arba išplečiamos iki 150-200 lovų. Tik tokio atveju jos galėtų suteikti augstai kvalifikuotą medicinos pagalbą. Aplinkyje valstyje ligoninėms šis reikalavimas 35-40 lovų: "10 lovų ligoninė savęs nepateisina nei materialiai, nei mediciniškai, nepagalbos suteikimo požiūriu... Iš to matyti, kad ligos, plečiant medicinos patarnavimo tinklą, būdavo apsiribojama mažomis ligoninėmis, didesnės ligoninės statant tik pagrindiniuose Lietuvos miestuose. V. Narkus taipogi siūlo įsteigti prie Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko unio medicinos fakulteto pasitobulinimo institutą kaimo gydytojų.

NAUJOS SPECIALYBES DAILININKAMS

Vilniaus Dailės institutas š.m. pradeda ruošti pramoninių gaminių modelius, miestų dekoravimo dailininkus. Pirmieji dirbdami kartu su inžinieriais ir konstruktoriais, rūpinis pramonės gaminių meniniu apipavidalinimu, o miestų dekoratoriai — pagrindinį dėmesį skirs aniestui išorės pagražinimui — reklamoms, parduotuvų vitrinoms, visuomeninių pastatų dekoravimui. Praėjusiais metais Dailės institutas pradėjo ruošti dailininkus-pedagogus.

NAUJI VEIKALAI TEATRUOSE

Kultūros min. pavad. V. Jakelaitis "Svyturio" žurnale nusiskundžia, kad teatro repertuaruose vis dar permaža veiklų, vaizduojančių dabartinį gyvenimą: "Kaip žinote, teatras priklauso nuo dramaturgų: bus gerų pjesių — teatras mieliai pasistatys. Bet mūsų gyvenimas taip vertinai žengia į priekį, kad dramaturgijs tiesiog nespėja kartu su juo, ir vis dar stokoja pjesių, giliai vaizduojančių mūsų gyvenimą, žmogų, mūsų pasiekimus..." Kitiems žodžiais tariant, lietuviai dramaturgai nežinai tarnauti propagandai. V. Jakelaitis išvardina dabar ruošiamus naujus pastatymus Lietuvos teatruose: "Vilniaus akademiniame teatre bus šiuo metu ruošia N. Pogodino "Trečiaji patelė", vaizduojanti revoliucinį laikotarpį, ir Sekspyro komedija "Daug triukšmo dėl nieko". Vilniaus rusų dramos teatras stato J. Grušo dramą "Profesorius Markas Vidinas", demaskuojanti imperialistinio pastangas panaudoti mokslo pasiekimus naujam niokiojantiam karui sukelti, ir J. Maconio eilutę pjesių lietuvių tautos kos motyvais "Ulijona". Panevėžio teatras dirba prie A. Guzevičiaus pjesės "Dvikova", vaizduojančia sveiką pro-

taujančių žmonių kovą su revizionizmu, ir prie J. Chlivickio pjesės "Kai melė pavojuje". Šiaulių dramos teatras kartu su A. Jasūnu dirba prie jo pjesės "Sibiro batalionas", kurioje pasakojama apie lietuvių revoliucionierių, kovojusių su Sov. Rusijos priešais. Klaipėdos teatras partijos suvažiavimams skiria R. Mikalauskaitės inžinieriaus Alfonso Bieliausko romaną "Rožės žydi raudonai" pastatymą. o Kapsuko teatras — V. Milūno komediją iš kolūkių gyvenimo "Odisejas jau nebegrįs" ir A. Arbūzo pjesę "Prarastas sūnus". Vilniaus akademiniame peros ir baleto teatre parodys I. Dzeržinskio operą "Žmogaus dalia" ir sty kompozitorės Lidijos Auster baltų iš žvejų gyvenimo "Saurės sapnas". Kauno muzikinis teatras ruošia t. Godzjevo muzikinę komediją "Roneo, mano kaimynas". Kauno valstybinis lietuvių teatras — K. Capeko pjesę "Aukštiname rojuje" ir Biter Stou "Dėdės Tomo trobesis" inscenizaciją, kaip matome, nuo gyvenimo veržimo — neatsilikantiems dramaturgams išstovauja J. Grušas, A. Jasūnas ir A. Jucevičius. A. Jasūnas "Sibiro batalionas" sudarė iš lietuvių revoliucionierių, kovojusių už komunizmo įgyvendinimą, kai tuo tarpu iš lietuvių tautinių kaulų jis lengvai galėjo sukurti stasą "Sibiro diviziją"...

PILVAS IR

BUFFETINĖ REKLAMA

L. Petrauskas "Šluotų" pasakoja savo nuotykius Plungės restorane: "Atvažiuojame į Plungę vėlai vakare. Užėjome į restoraną pavakarieniui. Paprasčiausiai atnešti troškintus venisios. Nėra. Virtuvė dirba tik ligi vienuoliktos vakaro... Bet juk dabar dar be dešimties minučių vienuoliktos... Nežinau. Virtuvė nebedirba. Nuejome prie bufeto. Ten, po stiklu — kiaušienė, salotos, kotletai, silkė, kiaušiniai... Grįžtome prie staliuko: — Atneškite salotas kiaušienos. — Nėra. — Kaip nėra? Bufete, po stiklu, pažiūrėkite... — Ten — reklama! Kiaušienė virtuvėje, o virtuvė nebedirba... Jei norite, atnešiu žuvies konservų "Kepta menkė alvyje"... Kitokių nėra... Susivėrėme pilvus ir nuėjome gulti. O pilvai užręgia, valgti reikalauja. Nesutinka jie su tokia reklama..." —vks—

Vilniaus valst. universiteto biblioteka neseniai iš Harvard, JAV, unio gavo Ad. Mickevičiaus laisvą Margaritai Fuller fotokopijas. Devynių laisvų, prancūzų kalba, fotokopijos bus saugomos A. Mickevičiaus bute-muzejuje.

SUTTON, Ont.

A. SMIGELSKIO MOTELIS. — Didelio darbštumo, sumanumo ir sąžiningumo dėka nevenias lietuvių emigrantas Kanadoj susikūrė sau materialiai saugų gyvenimą. Prie tokio priklauso ir A. Smigelskis, surengęs šaunias iškurtuves beveik savo rankomis pastatytame ir moderniškai įrengtame motelyje.

Motelis yra tik pusė mylios už Sutton palei Simcoe ežerą. A. Smigelskis dar turi Toronto nuomojamus apartamentus, sau gyventi namą ir ūkį prie Sutton. Visa tai įsigijo per 12 metų sunkių darbų. R. K.

A. + A.
STASIUI GRIMALAUSKUI mirus,
nuosirdžiai užjauciamo jo žmoną, dukterį bei žentą Anelę ir
Jurgį Aušrotus Londone ir kartu liūdimė
Adelę ir Bronius Simkevičiai

WINDSOR, Ont.

LIGONIAI. — Sunkokai serga Ona Bradūnaitė ir studentė Meilutė Stygaitė apie 20 m. amž. Guli Memorial ligoninėje. Taip pat sunkiai serga Jonas Šventickas ir Povilas Rikdakis. Jie gydomi namuose. Linkime visiems ligoniams greitai pasveikimo.

V. LIORIENTAS, ka tik atvažiuo iš Australijos. Jam patinka Windsoras ir jis čia pasiliks. Gavo darbą per vietos kun. V. Rudzinską — Norton Palmer viešbutyje. Darbu patenkintas. Taip pat prieš metus yra atvažiuavęs iš Lietuvos Talevičienė, plk. Talevičiaus žmona. Jos vyras plk. T. Mirkė grįždamas iš Sibiro ir palaidotas Maskvoje. Talevičienė gyvena pas dukterį Kacienskienę, Silpnos sveikatos ir visuomenėje beveik nesirodo. Tai taip lietuvių išvarginti ir išskandinti išeivai į laisvę. Graudu ir žmonės ir pažintai.

E. KISIELIUTĖ išvažiavo iš Windsorio ir įstojo į JAV aviaciją, kur mokosi gail. seserų kursuose. Ji yra 20 m. amž.

JOSEPH J. RAJCA FURS KAILIŲ SPECIALISTAS

Siuvami pagal užsakymą nauji kailiniai palai, atnaujinami bei taisomi seni ir duodami patarimai. Kailinių patų apsauga — Cold Storage.
921 College St. (Prie Dovercourt), Toronto 4, Ont.
TELEFONAS LI. 4-5453.

ATIDARYTAS NAUJAS GARAŽAS

"COURTLAND AUTOMATIC"
Courtland, Ont., prie Highway No. 3
(buv. Lokstein Transport Ltd.)

Taisoma automatinės transmisijos ir visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Savininkas VLADAS TARVYDAS, buvęs sav. Wally's Garage, Toronto.

SALPOS FONDAS lėšų teikimo vėjau užbaigimo proga rengia didelį šokių vakarą — rudens balių lapkričio 18 d. 7.30 val. vak., slovakių salėje, 1406 Barton St. E., Hamiltone.

Programoje dalyvausja balerina Aldona Pusedsėytė ir C. Cork, kanadiečių šokėja, kuri yra Kanados meistrė "baton" šokyje, taip pat dalyvaujanti televizijos programose.

Sokiams gros Benni Ferri orkestras. Bus turtinga loterija, veiks baras ir bufetas su karštais užkandžiais. Pasmone visus Hamiltono ir apylinkių lietuvius atsilankyti.

SALPOS FONDO rudens balius loterijai po turtinga staliuka paukojo notaras A. Liūdžius, kurio istaiga yra Hamiltono miesto centre, 20 King St. E., taip pat Z. Bolekis, sav. Concession garazų ir L. Gasiūnas, sav. Haroor Motors garazų, 395 Wentworth St. N. Jiems visiems nuosirdžiai dėkojame. Prašome visus, kurie turite loterijai fantų, įteikti arba praneškite bet kuriam SF komiteto nariui ir bus paimta iš namų. Iš anksto dėkojame.
Hamiltono Salpos Fondas

P a d ė k a

Nuosirdi padėka priklauso tautinių šokių grupei, vadovaujamai p. G. Breichmanienės, p. K. Miksiui, plei L. Skripkutei ir visiems kitiems, prisidėjusiems darbu bei eksponatų parinkimui ruošiant J. Tautų festivalį, je. Hamiltone.
Apyl. valdyba

LIEUVISKOS SPAUDOS uždraudimo 100 metų sukaktį atžymėkime realia parama mūsų vos vegetuojančiai knygai. 1964 m. suėis 100 metų nuo mūsų spausdinto žodžio lotynų raidėms uždraudimo pradžios. Savo laikui atžymėjimui 50 m. spaudos atgavimo sukakties, hamiltoniečiai parodė tikrai didelį palankumą liet. knygai — per 3 m. nupirko jų 2000 egz. už \$5000. Turime konstatuoti, kad liet. knyga gerokai plačiosios mūsų visuomenės primiršta. Daugelis lietuvių per ilgę metų neįsigrįja nė vienos knygos. Jos nenusiperka dėlto, kad neprisiruošia, o knyga platinioji, kurie atnešų jas į namus beveik nėra.

Pradėdamas 3-ju metų vajų, maloniai prašau visus tautiečius, kai užsukis pas Tamstas į namus, pasilikti dvitris ar pagaliau nors vieną knygą. Jei daugumas per metus nupirksime po porą knygų, bendras mūsų kolonijos knygų platinimo vėjau rezultatas bus milžiniškas. Jeigu kas tuo metu po ranka neturėsite laisvesnio dolerio, prašau dėl to knygos neatstumi — skolą galite gražinti Jums patogiausiu laiku.

Tikėdamasis šiam mano vedamam antrajam liet. knygos 3-ju metų vajų panašaus lietuvių palankumo, kaip kad ir anksčiau, visiems iš anksto nuosirdžiai dėkoju! Jūsų St. Bakšys

TAUTOS NAMAMS vėjau 29-toje savaitėje atnešė \$600 ir iš viso jau yra pasiekęs \$34.600. Nauju nariu su \$100 įstojo Ant. Gurgždis. Čiurlionio koncerto metu rėla staigmena padarė V. Labasauskas iš Paris. Ont., išeikęs \$200 čekį ir pakeldamas bendrą savo įnašą iki \$400. Tautietis St. Zavadskis iš London, Ont., prie turėtų LN \$200 pridėjo dar \$300.

Visiems didžiojo liet. centro Hamiltone kūrėjams LN v-bos vardu reikiu gilia padėka.

MAŽEJA SKOLA už LN sklypą. Lapkričio 3 d. Komercijos bankui grąžinta \$2000 ir dar liko \$14.000.

HAMILTON, Ontario

LIET. NAMŲ PASKOLOS SERŲ palūkanoms apmokėti spalio 30 d. jų savininkams išsiuntinėti čekiai. Už paskolas šėrus LN moka 5% ir inėsus pinigų šėrininkas gali atsiimti per vieną mėn. nuo jo rastiško pareiskimo gavimo dienos. Turintiems laisvų pinigų, LN yra geriausia investavimo vieta.

DIDYSIS ČIURLIONIO KONCERTAS spalio 29 d., ruoštas LN v-bos, praėjo su retu pasisekimu. Į jį atsilankė apie 700 svečių ir iš jo gauta netoli \$600 gryno pelno. Tikslia apyskaita LN v-ba paskelbės vėliau.

"Čiurlionis" yra mums brangus, tik, deja, dėl labai nepalankių šio krasto mūsų menai salygų, jis nepajėgia gauti savo turėtos Vokietijoje meninės didybės. Mūsų tautinė pareiga dirgt. Mikulskiui, kurio sunkiame darbe padėti, kviečiant kuo dažniau į didesnės liet. kolonijas koncertams.

Savo padėkos žodyje LN v-bos pirm. St. Bakšys pažymėjo, kad ta savaitė krikščioniškiu ir tautiniu požiūriu mūsų kolonijai buvo kulminacinė. Vėdės reikalavimai, lietuvių bėdų reikalus sugrėtino su tikėjimo tiesomis. Jo pabrėžtinai akcentuojama lietuviškumo išlaikymą tarytum patvirtino "Čiurlionio" koncertas.

Rengėjai ieteikė dirgt. Mikulskiui, solistams — Stempuzienei ir Verikaciui — po gražių gėlių puokštę. Buvusi čiurlionietė dabar gyv. Hamiltone D. Babiniene, prisijuntė didelę puokštę puikių gėlių.

Padėkojęs kun. dr. J. Tadaraukui ir visiems kitiems, padėjusiems šį koncertą ruošti, St. Bakšys ypatingą padėką išreiškė tautiečiams taip gausiai atvykusiems iš kaimyninių kolonijų ir atsiprašė už pasitaikiusius nesklaidumus.

Sis pasisekęs koncertas LN v-bai davė didelės moralinės paramos ateities darbams. Tikime, kad ir LN v-bos ruošiami šokiai su jaunimo trumpa menine programa lapkričio 25 d. turės pasisekimą.

ISPUDINGOS VESTUVĖS. — Spalio 21 d. vienas pirmųjų Hamiltono įsikūrusių lietuvių — Zenas Vieraitis, nuolatinis taut. šokių grupės narys ir kitų liet. org. jų rėmėjas, Hamiltono LN narys, suklebė lietuvišką šeimą su Milda Striungyte iš Cikagos. Vestuvinis priėmimas jaunesniems buvusiuosius Pakšto svetainėje, dalyvausiant apie 300 svečių. Vestuvėse taigai dalyvavo 10 hamiltoniečių — artimesni jaunų draugų.

Jaunieji po vestuvių išvyko 3-ju savaitė atostogoms į Florida. Z. Vieraitis 3 mėn. būvęje planuoja persikelti gyventi į Cikagą.

Linkime mūsų mielam Zenui kartu su p. Milda gražiausiu ir saulėtu ateities dienu!

Nuosirdi padėka A. Krakaičiui iš Burlington, Ont., suteikusiam korespondentui žinių apie šią didelę V. Viečio šeimyninę šventę. Sk. St.

JAUNA BALETO ŠOKEJA. — Milda Pusedsėytė, lietuvių scenoje mažai žinoma, angliškose visuomenėje jau spėjo gražiai užsirekomenduoti kaip talentinga šokėja. Nuo 1958 m. ji jau kasmet dalyvauja grup. baleto Toronto parodoje, taip vad. Grand Stand Show. Tokia grupė sudaro apie 50 šokių. Į ją pakliūtį nėra taip lengva, turint galvoje, kad į konkursinius egzaminus suvažiuoja iš visos Kanados, dalis net iš Amerikos baleto studijų mokinės. 1958 m. vietos anglų dienraštis ilgame rašinyje didžiavosi, kad Hamiltono miestas galėjo duoti net tris šokejas.

Po parodos visada Milda kviečiama pasirodyti ir televizijos programose su 12 šokėjų grupe. Ji dalyvavo Toronto, Montrealio, Detroito ir kt. Amerikos miestų televizijos programose ir visuomet kaip centrinė baleto šokėja. Žinomajai artistei M. Dietrich Milda padarė labai gerą įspūdį.

Mūsų tautietė jau nuo 8 metų amž. pradėjo baleto studijas Hamiltone. Baigusi mergaitių gimnaziją, 1960 m. pradėjo studijuoti kalbėtojos meną — Speech Art — Toronto muz. konservatorijoje, kartu tęsdama ir baleto studijas Stanislawski metodu. Milda labai domisi ir vaidyba. Vieni metu Hamiltono radio ir televizijos stočių buvo pakviesta dramų aktorė, tačiau laiko stoka neleidžia ilgai dirbti. Tai pati priežastis, neleidžianti lietuvių scenoje dažniau pasirodyti.

Lapkričio 18 d. Hamiltono Salpos Fondas ruošia parengiamą vargstantiems tautiečiams šelpiti. Jame Milda šoks solo baleta.

Linkime talentingajai Mildai gėjų, gėjų pasisekimą kopiant į pasirinkto meno vėrsūnes.

TAUTŲ FESTIVALIS. — Spalio 28 d. Delta Collegiate auditorijoje įvyko jungtinių tautų festivalis. Jame dalyvavo 11 tautų. Kiekviena tauta galėjo parodyti tris tautinius dalykus: šokius, dainas ar muziką. Lietuviams atstovavo taut. šokių grupė, ved. P. Breichmanienės. Jie pašoko Gyvatara, Gaidį ir Čigonų gyvenimą. Gaidys susilaukė iš svečių daug katčių. Lenkai išėjo su didžiuliu grupu — net 80 pr. mokyklos taut. drabužiais mokinų ir 35 asmenų chorą.

Po programos mokyklos katedrijoje įvyko vaišės su tautiniu grupių paruoštais skanėstais ir kava. Ten pat vyko ir parodėlės, tačiau jos nepasiekė norimo tikslų, nes patalpos buvo labai ankštos ir švečiai, išbuvę 4 val. salėje, skubėjo prie skanėstų su kavute ir po to tuoj namo, nes jau buvo vidurnaktis.

Tokiems parengimams reikėtų pasirinkti kiek ankstyvesnį laiką ir erdvesnes patalpas.

ARVYDAS VIZBARAS g. 1940 m. Kupiškėje. Baigė Central g-ją ir įstojo į JAV augstąją aviacijos mokyklą, siekdamas lakūno-piloto specialybės.

Malonu pasidžiaugti Hamiltono gabiojo jaunimo, besiveržiančiu į Kanados vadovaujančias sritis. Linkime jiems išlikti gerais lietuviams, lojais Kanados sveikam kraštui. Geriausio pasisekimo ateities planuose linkiu visų Hamiltono lietuvių vardu.
Sk. St.

ARVYDAS VIZBARAS g. 1940 m. Kupiškėje. Baigė Central g-ją ir įstojo į JAV augstąją aviacijos mokyklą, siekdamas lakūno-piloto specialybės.

Malonu pasidžiaugti Hamiltono gabiojo jaunimo, besiveržiančiu į Kanados vadovaujančias sritis. Linkime jiems išlikti gerais lietuviams, lojais Kanados sveikam kraštui. Geriausio pasisekimo ateities planuose linkiu visų Hamiltono lietuvių vardu.
Sk. St.

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS iki \$3.000, morgiųjų paskolas iki 50% turto vertės. Nėmokamas gvybės draudimas. PILNAS ČEKIU PATARNAVIMAS.

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "Talka"

Darbo dienos: pirmadieniais - penktadieniais 9 val. - 1 val. p.p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. - 8 val. vak.
20 KING STREET EAST, ROOM 13. • Telefonas JA. 7-5575.

MŪSŲ STUDENTAI

DALIA PAULAITYTĖ g. 1944 m. vas. 12 d. Saukėnų vls. Baigė Cathedral g-ją. Numaciusi kitais metais pradėti studijuoti mediciną. Sioo metu pradėjo dirbti Bell Telephone Co. ir per metus planuoja susitaupyti lėšų studijų pradžiui.

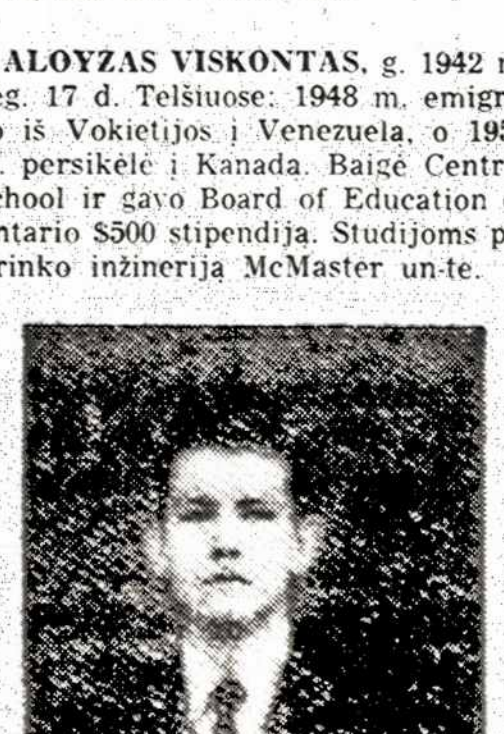
ALDONA MIKELONAITE, g. 1943 m. spalio 3 d. Šiauliuose. Baigė Tillsunburgo g-ją ir gavo B. of Education of Ontario \$500 stipendiją. McMaster-unte pradėjo studijuoti kalbas: prancūzų, lotynų ir anglų.

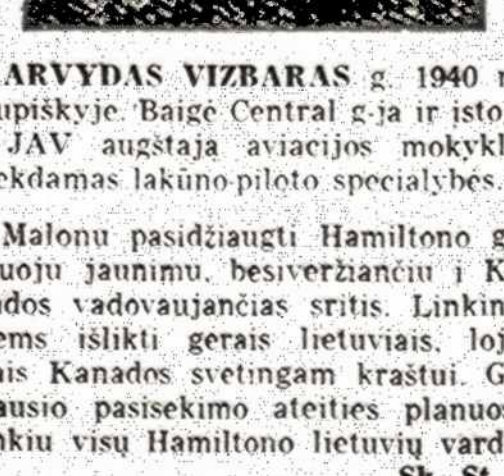
VIDA STANIUTE g. Skuode 1942 m. gruodžio 17 d. Baigė Cathedral g-ją ir McMaster-unte studijuoja odontologiją.

ALFONAS STANEVIČIUS g. Šiauliuose 1941 m. spalio 3 d. Baigė Cathedral g-ją. Studijoms pasirinko mechaninę inžineriją katalikiskame Assumption-unte Windsor.

ALOYZAS VISKONTAS, g. 1942 m. geg. 17 d. Tėlisnuose. 1948 m. emigravo iš Vokietijos į Venezuela, o 1959 m. persikėlė į Kanadą. Baigė Central School ir gavo Board of Education of Ontario \$500 stipendiją. Studijoms pasirinko inžineriją McMaster-unte.

ARVYDAS VIZBARAS g. 1940 m. Kupiškėje. Baigė Central g-ją ir įstojo į JAV augstąją aviacijos mokyklą, siekdamas lakūno-piloto specialybės.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

LIEUVOS ATST. J. KAJECKAS IR VLIKO PIRM. DR. A. TRIMAKAS lankėsi Valst. Departamente, kur buvo patikrinti, kad Amerika nesirengia keisti nusistatymo Lietuvos reikalu ir nesą pavojaus uždaryti pasienį.

PREL. J. BALKŪNAS kalbės Lietuvos kariuomenės šventės minėjime, kurį rengia Niujorko Ramovės skyrus lapkričio 25 d. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyn.

GEN. KONSULS DR. P. DAUZVARDZIO SUKAKTYS: šiemet sueina 65 m. amžiaus, 35 m. dipl. tarnybos ir 25 m. konsularinio darbo. LB Cikagos apygardos v-ba planuoja pagerbimą.

TRYS KUNIGAI MARIJONAI: Vyt. Bagdanavičius, V. Andriuska ir K. Vengras paminėjo savo 25 metų kunigystės sukaktį. Ta proga jie atlaikė iškilmingas pamaldas AV bažnyčioje, Cikagoje. Banketas įvyko Martiniuje restorane. Kun. K. Vengras dar atskirai šventė savo jubiljų Bostone savo artimųjų tarpe. K. V. Bagdanavičius yra žymus teologijos ir filosofijos žinovas, daug rašęs spaudoje. V. Andriuska ir K. Vengras savo studijas yra baigę Kaune.

F. STUNGEVICIUS, gimęs, augęs ir mokslus išėjęs Urugvajuje, tačiau gražiausiai kalbės lietuviškai ir sieląjais Lietuvos reikalais, yra Urugvajaus konsulu Cikagoje.

ANT. SKIRIUL, Kalifornijos lietuvių veikėjui, "Lietuvių Dienų" ir lietuviškų knygų leidėjui spalio 15 d. sukako 50 metų.

AKT. J. KAZLAUSKAS, neseniai iš Anglijos persikėlęs į Baltimore, organizuoja dramos mėgėjų ratelį.

LIE. GARSINIS FILMAS, pagamintas Stasiūnaitių, buvo rodomas spaudos žmonėms spalio 28 d. Cikagoje. Vėliau jis bus rodomas viešumai.

SESUO M. STEPHANE, kazimierietė, Loretos ligoninės administratorė ir viršininkė, perinkta Cikagos arkivyskupijos katalikų ligoninių konferencijos pirmininke.

SOL. NERJA LINKEVICIUTE, vidiskietė, su tėvais iš Lietuvos išvažiavusi dar vaikystės dienos, dabar gyvena Cikagoje. Ji yra garsėjanti solistė: gauna daug kvietimų dainuoti parengimuose. Ji dainuos "Aidos" opeoroje.

DR. A. BUTKUS iš N. Zelandijos atsiųstas į JAV atstovauti to krasto pramonės ir valdžios įstaigoms. Jis N. Zelandijoje dirba kaip didelės mėsos gaminių firmos vyr. chemikas.

ALB. VARAKOJIS, policijos inspektorius, jau kuris laikas eina Cikagos policijos viršininko pareigas. Viršininkas F. W. Story yra susirgęs, bet iš pareigų neatsisako.

ST. BRAZINKIENE, 73 m. eikagietė, Melrose Park gyvenimoje, buvo užkludyta dviejų automobilių, kai ejo skersai gatvės, ir nuvežta į ligoninę mirė. Palaidota spalio 27 d. Queen of Angels kapinėse. Atvykstantiems į Vokietijos ir JAV lietuviams ji yra padariusi daug darbo ir buto garantijų.

RAUDONŲJŲ LIETUVIŲ yra apie 70 mylių nuo Los Angeles Yucaipos miestelyje. Vietos laikraštis "Yucaipa

ST. CATHARINES, Ont.

Nors daug jau buvo rašyta apie Tautos šventės minėjimą St. Catharines, tačiau apyl. v-ba, baigdama savo kadenciją, norėtų ties ta tema dar sustoti ir padėkoti tiems, kurie vienu kitu ar kitokiu būdu prie tos šventės paruošimo bei pasisekimo prisidėjo.

Pirmiausia tariame nuosirdų aciu rocestierėiams — chorui ir tautinių šokių grupei — išpildžiusiems programą su dideliu įsijautimu ir palikušiams neisidildoma įspūdi. Svarbiausia, kad jie už atvykimą ir programos išpildymą nepaėmė nei cento. Pagarba jiems.

Nuosirdus aciu T. B. Mikalauskui, OFM, už turiningą invokaciją ir K. Stankevičiui už įdomią paskaitą.

Prie minėjimo paruošimo prisidėjo šios organizacijos: Karių Veteranų s-ga "Ramovė", Skautų Rėmėjų komitetas, Tautinės S-gos skyrūs, SLA 278 kuopa ir Vilniečių S-ga. Jos prisidėjo netik darbu, bet ir atsakomybe, pasidėdamos apyl. v-bai, jei iš to parengimo būtų nuostolių, finansškai paremti. Apyl. valdyba už solidarumą ir tautinio reikalo supratimą minėtoms organizacijoms nuosirdžiai dėkoja.

Nuosirdus aciu šiems St. Catharines apyl. lietuviams, prisidėjusiems savo darbu prie šio parengimo: ponoms A. Setikienei, A. Dainorienei, K. Sukienei, Z. Alonderienei, Butkieni ir Dauginienei, K. Bogužui, J. Grigui, K. Butkui, St. Vaitkui ir J. Sarapinkui.

Taipogi

TIKRASIS MENAS — NE FOTOGRAFIJA

Dail. J. Vienožinskio įnašas tautinei kūrybai

PRAAUGTI
MOKYKLĄ

Vienožinskio pasipriešinimas akademistinėms pažiūroms, reikalaujantiems iš mokinio aklo prisitaikymo prie išorinių gamtos formų, kilo iš jo ištikinimo, kad akademistinis ar kitoks varžymas kūrybinio polėkio gali individuali padaryti kūrybiškai mirusiu žmogui. Mokyklą turinti suteikti teorines žinias, sudaryti galimybes pažinti kitų menininkų kūrybinius laimėjimus ir nueiti kūrybos kelią, bet jai nevalia menininkui nustatyti kūrybos dėsnius ir formas. Ji turinti stengtis suteikti dvasinį mokinio budrumą ir jo estetinį pajautimą, įgalinti "tą šios individualybės kibirkštį" išugdyti į kūrybinę ugnį.

Neturėdamas progų nei galimybių išugdyti kūrybines galias, o mokėdamas tik kopijuoti išorinės gamtos formas ir jas įstatyti į jam žinomus vienintelius akademistinius — pseudoeestetinius rėmus, individą, nors ir būdamas augsto kūrybinio pajėgumo, dažnai linksta į bepricipišką derinimą skirtingų aspektų, pamitų iš kitų menininkų darbų. Neretai doktrininio auklėjimo "menininkai" verčiasi fotografijuoti ir atviručių kopijavimu bei šabloniniu gamtos iškarpų vaizdavimu. Be to, akademistinės mokyklos prieigoblystyje išauga "menininkai", neturi kūrybinio polėkio ir kupini šarlataniškos tendencijos. Paprastai jiems "gamta nieko nesako" ir joje "tik tiek temato, kiek ir kiekvienas eilinis Dievo sutvėrimėlis". Tačiau savo kūrybinį nepajėgumą pridengia realizmo šukiais, ar patriotizmo bei religijos skraistėmis.

Recenzuodamas 1931 m. meno mokyklos mokinių parodą (N. Romuva, 1931, nr. 25), Vienožinskis įžiūrėjo kairiųjų mokinių darbuose akademistinio auklėjimo įtaką. Nei "piešiniuose, nei linijose, nei formoje, nei traktavime nebėra jokių vaizduojamųjų kūnų ar mokinių charakterizuojančių ypatumų, tarytum tai būtų ne atskirų gyvū, jaunu sielų įsėjimoji takelė, bet mechaniškos mašinos nesąmoninga produkcija".

ESTETINIS
PAJAUTIMAS

Vienožinskio ypatingas dėmesio sutelkimas į individo estetinį pajautimą puoselėjimą yra tiesiogiai susijęs su meno esme ir principais. Menas nėra genijalaus techninių priemonių apvaldymo, ir išorinių gamtos formų kopijavimo išdava, kaip 19 š. akademistinės doktrinos propagavimas. Ne tai yra kūryboje jausmų ir intuityvių persunktu bei protu suvoktu estetinių vertybių naujas pažinimas. Šiuo estetiniu pažinimu yra suvokiama dalyko esmė, jo vidinis turinys, o ne išvirsinė forma. Estetinis pažinimas nėra vien proto išdava, nes protas nustelbia jausminį bei intuityvų pajautimą, paversdamas kūrinių kombinacijų bei išskaičiavimų rezultatu. Toks kūrinių praranda spontaniškumo, vientisumo ir laisvumo charakterį, kurį pažėdžia proto diktatas, kūriniui prinesdamas išorinių, jo organiškai struktūrai nereikalingų elementų. Kaip kiekvienas biologinis kūnas stengiasi išmesti ir į patektusius svetus ir jo struktūrai kenksmingus elementus, taip meno kūrinys savyje nepakenčia estetinės tiesos pažėdimui, įvykdyto pagal logikos taisykles. Bet gi iš kitos pusės, intelektas, kaip vienas proto apraishų kūrybiniam procese dalyvauja aktyviai. Jis jausminei ir intuityvinei galiai nurodo kryptį ir suteikia formą. Grožinėje plotmėje neužtenka vien tik pajauti estetinius aspektus. Juose dar reikia suvokti juos esmę ir prasmę. Intelektas yra toji jėga, kuri atskleidžia būties esmę, ir ją išjaučia bei peryventą menininkas išreiškia konkrečia forma — linija, spalva, erdve, plokštuma ir pan. Tačiau čia ir prasideda pavojus kūrėjų patekti į aplinkos įtakas, kurių pasekmėje į kūrinių struktūrą pa-

JONAS VELAİKIS

Žiūr. š.m. "T2" nr. 28

tenka išorinių elementų, mažinančių jo vertę. Kad šio pavojaus išvengus, kūrybos metu kūrėjas turi atsiskirti nuo išorinės aplinkos ir pasilikti tik su savo estetinė pajauta bei nuovoka.

Vienožinskis gerai suprato čia aptartąjį estetinį kūrybos procesą, nes jam menas buvo žmogaus, o ne gamtos atvaizdas. Menas, atidengiant "sielos intelektualinę ir estetinę struktūrą ir parodas kaip žmogus gyvena, mąsto ir jaučia, atseiti sintetiškai atšviečia jo dvasinius pergyvenimus". Šitaip su prastais menas Vienožinskiui ir tapo motyvu, kuris jį vertė pasipriešinti prieš kūrėjo varžymą įvairiais apribojimais.

REALIZMAS —
MENO TUSTUMA

Kaip jau minėta, Vienožinskis pasisakė prieš akademistines tendencijas dar meno mokykloje. Jis nekarta aiškino tikrąją realizmo prasmę, nurodėdamas jos nepastovumą ir kaitaliojimąsi meno istorijos raidoje. Tai veikiau buvo etiketė, vartojama meno sąjūdžio specifiskumams nurodyti, o ne tikrąją meno esmę nusakyti. Net ir Lietuvoje šios tendencijos poveikyje meno kūriniai kartais būdavo aptariami realizmo šviejoje. Su šia yda kodavimas, Vie-

nožinskis rašė: "Visos modernios kryptys dažnai parodo lankytą vaizduojamos kaip nieko bendro neturinčios su tikrove, kaip liguisti psichikos reiškiniai, o kiekvienas, kad ir bejėgis gamtos pamėgdžiojimas, laikomas sveiku lietuvišku realizmu" (Kūryba, nr. 1, 1944). Kitur jis rašo: "Ar mūsų liaudies audiniai, siliztuotos gėlės ir ornamentai silpniau vaizduoja tautos estetinį pasauliavimą, kaip religiniai motyvai raižiniai ir smūkeliai, ar patriotiškieji motyvai kairiųjų natūralistų darbai" (N. Romuva, 26-27 p., 1936 m.). Ir ištikrųjų mūsų liaudies kūryba, vertinant akademistiniais matais, neturėtų priklausyti meno sričiai, nes joje trūksta fotografinio realumo.

NUVAINIKAVO
CVIRKĄ

Vienožinskis nesutiko ir su socialistine realizmo doktrina, siūlančia mene socialistinį turinį ir tautinę formą. Ir ištikrųjų socialistinis turinys juk yra ne kas kita kaip padikuota gyvenimo realybė, o tautinė forma — akademistinių taisyklių kompleksas, šablonas, kuris skurdina meną.

Dėl to Vienožinskis stipriai ragavo į Cvirkos propaguojamą socialistinį ir Alanto beprobleminį realizmą (N. Romuva, nr. 26-27 p., 1936). Ypatingo dėmesio jis kreipė į Cvirkos numonę, nes naujaujė, jog šis meną įterpė į ideologiją (Nukelta į 6 psl.)

ATSKLEIDĖ LIETUVIŠKOS DAINOS GROŽĮ

Čiurlioniečiai Toronte ir Hamiltone

K. B. PACEVICIUS

Čiurlionio ansamblis lietuviams pažįstamas dar iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo. Džiugu, kad tas darbus vienetas, vadovaujamas nuosirdaus muz. Alf. Mikulskio, tremties takuose neišbarstė sukaupytą dainos vertybių, bet ryžtingai veikla įvairiose gyvenimo sąlygose, išlaikydama savo stilių, sujaudindamas minias žavia lietuviškos dainos interpretacija.

Visuomenė mėgstą čiurlioniečius ir juos supranta. Todėl neuostabu, kad tokiom progom užpildomos auditorijos ir dainos palydimos katūčių audra. Čiurlioniečiai Toronte koloniją aplankė spalio 28 d. Central Technical School jauki auditorija greitai buvo užpildyta lietuviškos publikos. Tai ženklas, kad Toronte lietuviai netik domisi, bet ir žavi sielais. Be to, dalyvavo ir solistai — A. Stempuzienė ir V. Verikaitis.

Mūsų liaudies dainos, galima sakyti, paties gyvenimo padiktuos ir jį turinys bei melodijos slėpiai praeities gyvenimo formos, lietuviškas charakteris, romantiška, liūdesio ir džiaugsmo efektai. Tautos, kurios savo istorijos puslapiuose teturi tik nereikšmingus, bet daugiau paprasto gyvenimo įvykius, savo dainose neatspindi gilaus charakterio ir jėga neraišme tų dalykų, kuriais turtinga lietuvių siela. Daugumos liaudies dainų nei tekstų, nei melodijų autoriai nežinomi. Tačiau išsigilinus, pajuntama, jog tiek tekstą, tiek pačią melodiją kūrė širdis, pilna pergyvenimo, kilnumo ir jautrumo. Daugelis tų dainų mūsų muziką buvo harmonizuotos chorams, kitos paliko liaudies sutartinėse. Reikia pripažinti, kad muz. Alf. Mikulskis ta prasme sugeba surasti savo repertuarui dainų, kurios daugumos jau buvo pamirštos. Jis duoda harmoniją, kuri tinka dainos charakteriui, jos paskirčiai bei lietuviškai dvasiai. Tai dar neviskas. Pagrindinis chorvedžio uždavinys — interpretacija. Čia chorvedis turi pažinti patį gyvenimą ir jo įvairias formas, pats peryventi tekstą, juo labiau melodiją, kad pasiektų norimų rezultatų. Liaudies dainų interpretatorius negali būti tik šaltas raides

bei gaidos įsėkotojas: čia išsijungia jo patyrimas, širdis, siela. Džiugu konstatuoti, kad čiurlioniečiai, savo vadovo paskatinti, suranda tuos subtiliausius momentus, kurie dainai suteikia lankstumą, lengvumą, melodizmo ir žavesio. Tai įtempto darbo rezultatas ir choristų išsigilinimas ir savo pagrindinį sieki.

Stebinti dainavimą, jaučiamas pačių choristų subrandimas, išgyvenimas ir balso moduliacija. Matyti ištisa eilė jaunų veidų, tačiau jie darniai susiderina su vyresniais ir daugiau patyrisiais dainos mene.

"Sveikintinas dalykas — solistų įjungimas į repertuarą. Nors choras šiuose atvejuose buvo pasilikęs tik fone, tačiau sugebėjo išryškinti pasigėrėtųjų dainų efektus kaip pvz. "Piemenėlių raliavimas" bei kitos.

Čiurlioniečių uždavinys — atskleisti grynai lietuviškos dainos grožį ir jos skambumą. Reikia

Kaip baigti mokslą be lėšų

Viena didžiausių kliūčių kilti bei kopti tarnybos laiptais mūsų mokslo amžiuje yra stoka išsilavinimo. Dėlto patariame jaunimui nebėgti iš mokyklos. Tiesa, nevisada jaunimui prieinamas augštesnis mokslas. Tokiais atvejais daug jaunuolių ir suaugusių pasiekia augštesnį išsilavinimą lankydami vakarinius kursus, prieinamus kiekvienam už mažą mokėtinį išlaikomus provincijų švietimo ministerijai. Kiti lanko vakarines klases prie un-tų, vad. Extension skyrius ir įgyja akademinius laipsnius bei diplomus.

Kita galimybė įsigyti augštesnį išsilavinimą — per Kanados laivyną — Royal Canadian Navy. Pagal RCN College Training Plan jūrininkams, neturintiems 25 metų leidžiama studijuoti un-tuose, jeigu turi atitinkamą pasirušimą. Laivynas tuo tarpu apmoka visas išlaidas. Jo tikslas — paruošti jaunuolius per akademinį išsilavinimą karininkų laipsniam.

Paruošimas akademine studijom yra centralizuotas parengiamoj mokykloje prie HMCS Naden. Ezquimait, Br. Kolumbijoj, kur visi mokytojai yra augstų kvalifikacijų. Jauni jūrininkai, atrinkti šiam papildomam apmokymui, surenkami sausyje aštuonių mėnesių kursui iš šešių dalykų: anglų, prancūzų kalbos, matematikos, fizikos, chemijos ir sociologijos. Šis kursas lygus Kanados augštesniosios mokyklos Junior Matriculation programai. Ji baigę jūrininkai laiko egzaminus rugpjūčio mėn. Br. Kolumbijoje ir gauna Junior Matriculation pažymėjimą. Tai yra parengiamoji — Prep mokykla, kurioje reikia dirbti kasdien šešias valandas klaseje ir laboratorijose, be to, maždaug 20 val. į savaitę reikia skirti rengti pamokoms. Lygis yra gana augstas. 1959 m. pvz. tik 25 iš 51 įstojujų buvo palikti tolimesnė studijom — Senior Matriculation. Tai atestatas, kurio reikalauja dauguma Kanados universitetų iš stojančių kandidatų. Studijos laivyno "Prep" mo-

ALOYZO BARONO
"VIEŅIŠI MEDŽIAI"

"Dunkso tėvo dvaro praretėje medžiai. Vienam jų gandrulizdis. Ant tvenkinio kažkoki nauji pastatai. Apie senus rausvus mūrus pristatytą nesimetriškų įvairaus dydžio pastatų. Liepų alėja reta, lyg jos būtų kritę drauge su kumeliais ir kaimynais. Drauge kartu su mėnesiais ir nebepajėgusiais išskirti paukščiais.

Kieme stovi žmonės. Jie eina iš visų trobų ir renkasi į krūvą. Buve kolchozininkai, laisvės kovotojai, pataikūnai ir nualinti ūkininkai, raštininkai ir kiti buvusiu dvidešimt penkerių metų auklėtiniai..."

Bruknys, spausdamas stabdį, pasijuto baisiai svetimas. Ir pirmą sekundę jis galvojo apsisukti ir grįžti. Kažkoks keistas jausmas jį puolė, kaip degantis ledas. Tačiau susivaldė ir minia, kaip studentavimo metais, išsokęs pro duris šuktelėjo:

— Stai ir vėl atvažiuavau... Taip agronomas Bruknys grįžo į Lietuvą, į savo tėvo dvarą, po trečio pasaulinio karo. Grįžo pilnas energijos ir pasiryžimo atstatyti laisvoje Lietuvoje pavydindą savo tėvo ūkį."

Tikrai įdomia temą Baronas pasiėmė savo knyga. O bolševikai neuokais supuko. Nejaudrus ir akli kitoms lietuviškoms knygoms, šia gi plūdo ir keikė net per du "Tiesos" nr., koliodami auditorijai. Reikia, autorius okupantui pataikė ir pačią skaudžiausią vietą. Jau vien dėl to knyga verta didelio dėmesio, nekalbant apie įdo-

mų romano turinį, pasiilgtos Lietuvos gamtos aprašymą ir pilnus ilgesio ir kančios takus, kuriais nužygiavo audros, rudeniai ir rūstis nelaisvės dalia. Grįžęs iš tremties Bruknys griebiasi prisikėlimo. Bet jis sunkus savo akmenimis. Net viena generacija turėtų būti nurašyta, kol tikro prisikėlimo ryto sulauktų. "Visas kraštas pavirto policininkais, teisėjais, prokurorais, matininkais ir agronomais... Teisiam, skundžiam, gaudom, įjėsom ežių ir kapčių..." Bet Bruknys kitas mintis pasirėžė: "Mes grįžtam iš Sibiro, Australijos, Amerikos ir kitur, o iš kapu niekas negrįžta. Tie kurie nužudyti, negali šaukti: kersy-kleim! O aš šaukiu, kad reikia atleist! Man atrodo, kad ir mano tėvas iš kabo Sibire šaukia: sūnau, atleisk visiems..."

— Užtenka! Gyvenkit. Išvažiuoju aš. Neuzmirskit vieno patarimo: daugiau kraujo ir nedovanojimo. Daugiau akmeninių širdžių. Mūrinė bus Lietuva, — Bruknys trenkė durimis ir nuėjo per kiemą.

Daugybė problemų iškyla Bruknui grįžus į Lietuvą. Jis išvaduoja iš kalėjimo net savo didžiausią priešą Valnį, komunistą ir jo paliktos mitymosios vyra, rodydamas širdį, lyg atsisteidamas tėvu žemei. Bet... "negalėjo tas Bruknys Amerikoje mirti. Šitaip nepadoriai pasielgė grįždamas..."

Ir knyga perskaitęs pagalvoji, kad norint sulaukti skaidraus Velykų ryto Prisikėlimo tikrai reikia nurašyti ištisą generaciją. "Bet argi geriau ir kituose bolševizmo nusiaubtuose kraštuose?" — "Balaganas todėl, kad tiesa išduodama. Tiesa nežino kompromisų..." Dėl materijos kilo šis kataklizmas, vadinamas bolševizmu. Augo lygumos žalias, jvai ir medžiai, o pradėjo augti krematoriumai. Krito miestai ir bedugnes, plasnojo degantys kaimai, kai fontanai, nejudrūs milijonai praėjo žvangindami grandinėmis, matydami draugo ir savo mirtis... pergyvenom pragarus ir tik atleisdami grąžinsim žemėn dangų."

Bet sunku Bruknui kovoti su keršto šaukiančiais kaimynais ir draugais, kurie iškentė nuo pradžios ligi pabaigos bolševizmo metus.

Daug gražių minčių, klausimų ir polemikos išklika A. Barono "Viešniški medžiai". Knyga tikrai didelis penas mūsų dvasiai, pasiilgimas Tėvynės. Ji atkuria daug planų, išgyventų metų ir pilnos vilčių ateities.

V. T.

Aloysz Baronas, VIEŅIŠI MEDŽIAI. Romanas. Išleido Liet. Knygos klubas Čikagoje 1961 m. Kaina nepažymėta.

Vyrų ir moterų
teisės

Japonijoje moterų teisės suligintos su vyrų teisėmis. Praktiškai betgi dar labai toli iki lygybės, — sako Japonijos moterų atstovė prie UNESCO Takashi Koyama. Visas auklėjimas, įstatymai ir papročiai šeimos, fabrikuose ir imonėse dar tvarkomi pagal senus dėsnius. Seimos vyriausia galva yra seniausias vyras — uošvis ar tėvas ir moterys turi jo klausyti. Paprastai moterys dirba sunkiau ir ilgiau kaip vyrai. Jei gausimais traukia pinigų, tai moters pareiga, kad ir sunkiausiu darbu, jų parūpinti.

Tokia intensyvi programa nėra lengva, bet kai jauni kandidatai baigia ir Junior ir Senior Matriculation kursus, gali stoti į Br. Kolumbijos un-tą keturių — penkių metų studijoms laivyno lėšomis. C.Sc.

KULTŪROS IR
KNYGŲ
PASAULYJE

DAIL. TELESFORAS VALIUS dalyvauja visoj eilėj parodų, rengiamų grafikos dr-ju, kurioms jis priklauso kaip narys. Šiuo metu vyksta paroda Hamiltone. Nuo gruodžio 1 d. atidaro kanadiečių grafikų paroda Torontu O'Keef's centre. Jai buvo parinkti 8 grafikai iš 40 ir galės išstatyti po keletą savo kūrinių. Vienas T. Valiaus darbas atsidūrė net Japonijos sostinėje Tokijo, kur buvo surengta paroda Fiadelfijos grafikų dr-jos. Pernai buvo surengta T. Valiaus paroda Toronte. Siemet jis planuoja rengti apžvalginę parodą kitame mieste, kuris paaiškes vėliau.

J. AISCIO rinktinė, pavadinta "Poezija", baigta spausdinti. Leidėjas J. Galmas autoriumi įteikė pirmuosius knygos egzempliorius.

"KELEIVIS", socialistų laikraštis Bostone, metinę prenumeratos kainą pakėlė iki \$5; buvo \$4.

L.S.-GOS DETROITO SK. V.B.A. pasiskirstė pareigomis: T. dr. T. Žiuraitis, OP. — pirm., VI. Mingėla — viep., P. Januška — sekr., M. Sims — izd., J. Kriščiūnas — narys.

PROF. J. ZILEVICIUS, rinkdamas muzikos istorijai medžiagą, surado M. Petrausko dar niekur neskelbtų rankraščių, per 100 retesnių patefona plokštelių, pilną "Varpo" komplektą, kuriame yra žinių apie įvairius parengimus — koncertus, vaidinimus už Lietuvos ribų ir kt.

KUN. ALG. KEZYŠ, SJ, pereitais metais įsventintas į kunigus, teisia studijas West Baden kolegijoje, Ind.

KUN. J. A. NAVYS, MIC, rašytojos M. Aukštaitės sūnus, nuo spalio mėn. yra perėmęs redaguoti lietuvių marijonų žurnalą "The Marian". Anksčiau tą žurnalą redagavo kun. P. Činikas, MIC.

RASYTOJAI: St. Laucius, Alb. Valentinas, D. Brazytė-Bindokienė, Jer. Ignatonis ir Vl. Ramojus-Būtenas spalio 29 d. dalyvavo spaudos mėn. humoro literatūros vakare, Čikagoje.

KUN. DR. A. BALTIMUL, AL. BARONUI IR V. RAMONUI pagerbti, kaip laimėjusiems š.m. literatūros ir mokslo premijas. Liet. Fronto Bičiuliai lapkričio 19 d. Čikagoje ruošia pagerbimą-vakarą.

Ontario sveikatos min. Hon. Matthew
B. Dymond, M.D., atidarė naują
pastatą Toronto Central Hospital

Naujas pastatas Toronto Central Hospital randasi 331 Sherbourne St., kuris buvo atidarytas J.E. Ontario sveikatos ministerio Matthew B. Dymond, M.D., lapkričio mėn. 3 d. Dymond savo kalboje pareiškė būtinybę turėti Toronte ligoninę, kurioje naujieji kanadiečiai atėję galėtų susitvarkyti savo reikalus gimtajai kalbai.

Atidarymas Toronte Central Hospital prieš ketverius metus, buvo istorinis kelrodas emigrantams šiame krašte. Ji buvo pirmoji privati ligoninė, įsteigta ir vadovaujama pačių gydytojų, tik po paskutinio pasaulinio karo atvykusių iš Europos. Šis pasiryžimas buvo sveikinamas sveikatos autoritėte ne tik kaip vienas pavyzdžių naujųjų kanadiečių, bet ir kaip medicinos profesionalų.

Gydytojai John ir Paul Reikai, abu baigę Budapešto un-tą, pradėjo praktiką Toronte prieš dešimt metų. Dr. John Reikas, buvęs Budapešto un-to chirurgijos profesorius ir dr. Paul Reikas, buvęs Budapešto centrinės ligoninės medicinos direktorius, kartu su dr. Alexander Fried, taip pat praktikavusiu Vengrijoje, sugalvojo ir realizavo mintį įsteigti augsto lygio ligoninę, su daugeliu kalbų kalbančių personalu, beveik visomis Europos kalbomis. Trys gydytojai, įsteigdami ją, turėjo mintį pagelbėti pacientams nugalint kalbos sunkumus, kai jie ateina į ligoninę, kad tuo būdu pa-

DL KUN. BIRUTES karių šeimų moterų dr-ja Čikagoje mini tremties atskirusios veiklos dešimtmetį.

A. SKEMOS RASTU IŠLEIDIMO FONDUI įnašus prisuntė Dalia ir Raimundas Mieželiai \$50; dr. P. G. Luomėns \$10; Stasys Džiugus \$5; Henrieta ir Vytautas Vepšiai \$50; J. Kutra \$10; J. Soliūnas \$10; dr. Vyt. Tauras \$10.

"KARYS" kasmet skiria premijas už žurnale spausdinamus reikšmingiausius straipsnius. Siemet Ramovės c. v-bos sudaryta premijų komisija paskirstė premijas už 1961 m.: I — \$50 teko Z. Raulinaičio str. "Durbės mūšis", kuris yra atspausstas ir atskira knygtute; II — \$45 — dr. K. Jurgėlos str. "Mūšis Eglijos girioje"; III — \$35 — B. Augino str. "Lietuviškųjų tradicijų testinumo reikšmė". Numatyta dar ir specialii \$100 premija plk. O. Urbono veikalui "Žalgirio mūšis", kurį išleido "Karys".

"NIDOS" knygų klubo ir "Europos Lietuvio" sieninis kasdien nupiešamas kalendorius 1962 m. su šventėmis, krikščioniškais ir tautiniais vardaais ir pasiskaitymais baigiamas spausdinti.

Varsuvyje išleista geologijos — mineralogijos mokslų kand. Vyt. Gudelio monografija apie paskutiniojo žemės geologinio vystymosi laikotarpį — kvarterinį periodą Lietuvos teritorijoje. Šis veikalas išleistas lenkų, rusų ir anglų kalbomis.

Dail. Ant. Zmuidzinavičiui sukako 85 m. amžiaus. Jis dirba savo srityje ir yra geros sveikatos. Pagal bolševikinę spaudą, dailininkas buvęs aktyvus kovojas prieš "dekadentinio meno skersėjus burž. Lietuvoje..."

Redakcijai atsiųsta

Vyt. Tamulaitis, Svirpio muzikanto kelionės. 2 knyga. Išleido "Eglutė" dešimtmečio proga. Putnam, Conn. 1960 m. Dailininkė Aldona Simutytė, 115 psl. Kaina \$3.

Dr. P. Gaidamavičius, Didysis nerimas. Žvilgsnis įjėskancion žmogaus širdin. Išleido Immaculata, Putnam, Conn. 1961. Aplankas dail. V. K. Jonyno, 297 psl. Kaina \$2.50.

Alfonas Gričius, Pažadinti sfinksai. Poezija, 48 psl. Kaina \$1.50. Tiražas 400 egz. Išleido "Lietuvių Dienos", 4364 Sunset Blvd., Hollywood 29, Calif. Išleidiama finansavo kun. J. Kūčingis.

Skautų Aidas, Nr. 10, 1961 m. spalio mėn. Turinys: Pasikalbėjimas su Lietuvos skautų įkūrėju LSS pirmu n.v.s. P. Jurgėla, Gausi iliustracijų ir aprašymų iš praėjusios vasaros stovyklų, skyrių kronikos ir t.t.

jaustų didelę ramybę, lyg kad namuose.

Ligoninė turi 32 lovas suaugusiems ir vaikų kambarius su 11 lopeliu naujagimiams, 2 operacinius ir 2 priėmimo kambarius, X-ray ir fizioterapijos skyrius, klinikinę laboratoriją ir dietinę virtuvę. Tai yra moderniška ligoninė su naujais įrengimais. Savo darbas įrodė verto pripažinimo padidai bei medicinos autoritėtį ir pasi-sekimo visame mieste.

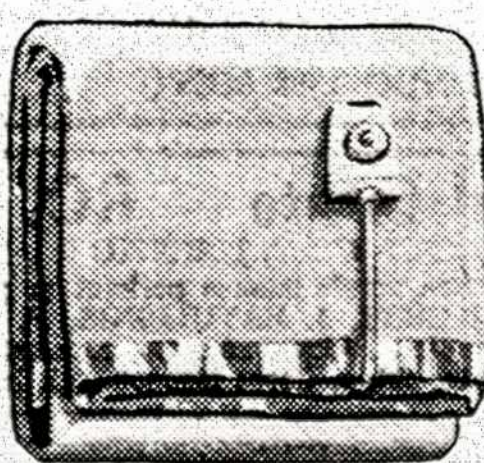
Ik dabar ligoninėje buvo priimta 14,200 pacientų: 10,500 padarytos operacijos ir pagimdyta 2020 kūdikiai. Palengvinimui padėjusiu patalpų aprūpinimo ir perpildymo, ligoninė pabrėžė leidimo pastatyti naują priestatą, parūpinti vietas 40 papildomų lovų. Ontario Hospital Services Commission peržiūrėjusi ir apsvaarsčiusi šios institucijos atsiuktus darbus ir pui-kius davinius, sutiko prašymą patenkinti.

Nauja statyba kainuos apie \$300,000 ir taps 40 lovų, padidinta rentgeno skyriu, trečia operacine, vaistine ir administracijos raištinė. Visos patalpos turės oro vėsinimo sistemą, prie kiekvienos lovos telefoną ir prie daugelio lovų deguonies vamzdžius. Jokie vieši fondai nei aukos šio projekto vykdy-mui nebus naudojami. Ypatinga sa-vybė naujam pastate bus — elektrinis šildymas, pirmą kartą įvedamas ligoninėje šiame mieste.

Jūs gausite nemokamai

ELEKTRINĘ ANTKLODĘ

\$29.95 vertės.

jei pirsksite elektrinį skalbinių
džiovintuvą perMOHAWK
FURNITURE LIMITED

2446-8 Danforth Ave.

OX. 9-4444, OX. 9-4224

Krautuvė atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Mainome senus, naudotus baldus ir matracus, įvertindami juos augsta kaina.

DUODAME DIDELES NUOLAIIDAS PERKANT NAUJUS

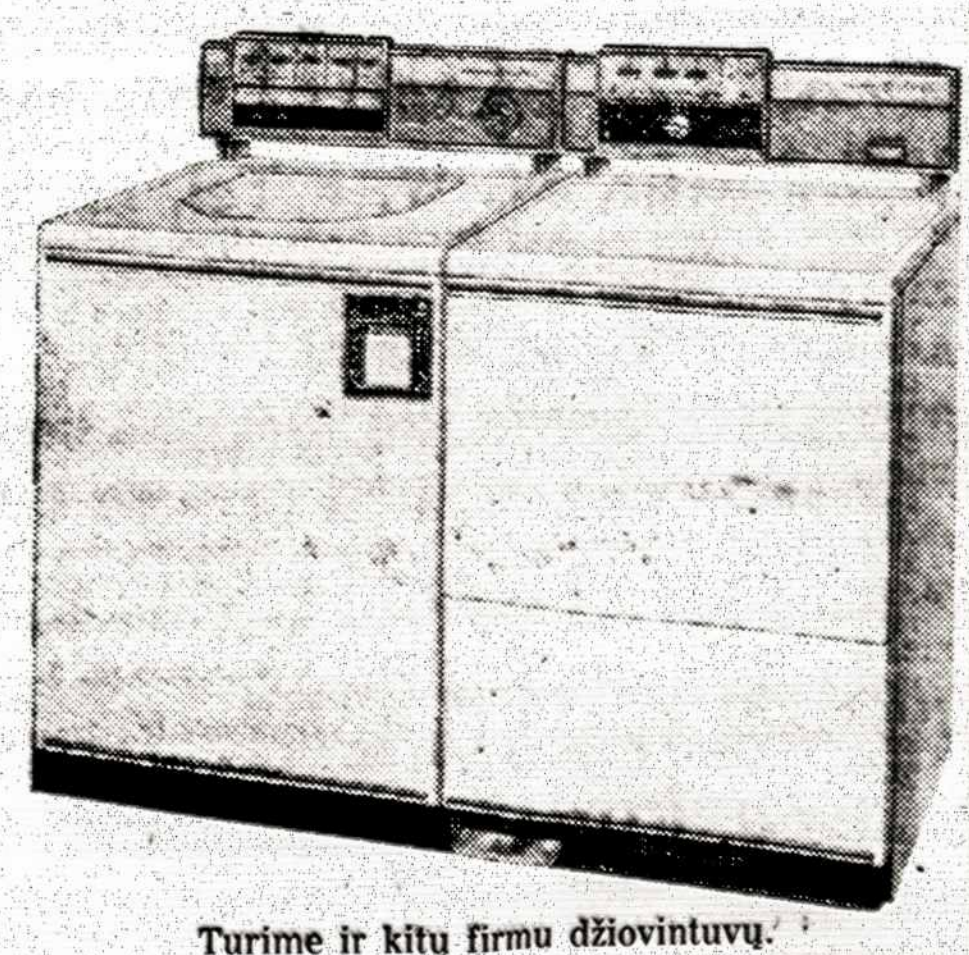
nuo spalio 14 iki lapkričio 30.

Geriausia pirkti

GENERAL ELECTRIC

jis greičiau džiovina, mažiau naudoja elektros energijos

— GERESNIS IR EKONOMISKESNIS!

Turime ir kitų firmų džiovintuvų.

VENUS

GELES VISOKIOMS PROGOMS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuviams ir t.t.
Pristatome į namus. Kalbame lietuviškai.
Tel. LE. 4-4645, po 6 v. v. tel. LE. 3-4037
231 RONCESVALLES AVE.

Geriausias siuntinių kelias į Lietuvą

Baltic International Mail Parcel Service

(Seniausia lietuviška bendrovė Anglijoje).

421 HACKNEY ROAD, LONDON, E. 2. LONDON, ENGLAND.

SIUNČIAME Į LIETUVĄ, RUSIJĄ,
SIBIRĄ IR KITAS VALSTYBES:

Medžiagas, odą, avalynę, maistą, gatavus drabužius, siuvasmas, mašinas, akordeonus ir visa kita. Mes garantuojame, kad mūsų kainos yra žemiausios. Greitas ir sažiningas patarnavimas.

KIEKVIENO SIUNTINIO PRISTATYMAS GARANTUOTAS

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

Swansea
\$1.200 imokėti, 6 dideli kambariai, 2 virtuvės, kietos grindys, nauja dujų krosnis, tuojau galima užimti. Pilna kaina \$11.900.

Jane - East Drive
\$1.500 imokėti, naujas mūrinis 7 kambarių moderniškas namas, 4 miegamųjų, dviejų augstų, alyva apšildomas, aliumininiai antri langai, privatus įvažiavimas, arti susisiekimo ir krautuvų. Pilna kaina \$16.632. Geras mokytojas. Su didesniu \$3.000 imokėjimu vienas mokytojas, pilna kaina \$87 mėnesiui.

Jane - Annette
\$2.500 imokėti, 7 didelių kambarių, atskiras mūrinis namas su garžu ir vieta kitai mašinai. Kvadratinis planas. Nauja krosnis. Geros išimokėjimo sąlygos, arti susisiekimo ir krautuvų. Pilna kaina \$16.700.

Swansea - arti Bloor
\$3.000 imokėti, 6 kambarių mūrinis namas su garžu ir privatu įvažiavimu, moderniška virtuvė, alyva apšildomas, gerai sutvarkytas rūšys. Viena skola balansui.

Jane - Annette
\$3.000 imokėti, 5 kambarių mūrinis bungalow su garžu, didelė moderniška virtuvė, gražus kiemas, dujom apšildomas, nauja krosnis. Su didesniu imokėjimu viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Baby - Jane
\$11.900 pilna kaina. Mūrinis 6 kambarių namas, 6 metų senumo, privatus įvažiavimas, tuojau galima užimti. Viena skola balansui — \$50 mėnesiui įskaitant ir procentus.

Oakwood - St. Clair
Originalus duplexas, \$8.000 imokėti, graži plytų, atskiras, mūrinis namas su privatu įvažiavimu ir dviem garažais. 12 didelių kambarių, moderniškos virtuvės ir vonios, vandeniu alyva apšildomas, arti susisiekimo. Viršutinis butas išnuomotas už \$125 mėnesiui.

Maisto produktų krautuvė su namu
\$3.500 imokėti, 6 kambarių mūrinis namas su krautuve, 2 virtuvės, alyva šildomas. Antras namas nuo kampo, viena skola balansui.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Tikrasis menas — ne fotografija

(Atkelta iš 5 psl.)

nius rėmus, kuriuose jis gali daugiau nukentėti. Cvirka, 1936 m. rudens parodoje neradusiam "sveiko turinio, realizmo — mąstymo prieinamo meno", atseit socialistinės idėjos, Vienožinskis irodė, kad jis esąs prasilenkęs su pačiais elementariausiais meno principais, nes niekas "nevertina vaiz. meno kūrinių pagal temą", ir kad "paprastaisias kasdieniškas reikšmes, meniška atvaizduotas, bus menu, bet nebus meno ir genijališkiausia idėja, jei toji idėja nebus reikiama meniška forma". Taigi Cvirka jau anais laikais meną apsprendė ekonominėmis sąlygomis ir valdancios klasės interesų tarnyba. Jis betgi negalėjo įrodyti, jog menas nėra individo sielos atspindys, o socialistinės idėjos išraiška. Dėlto visai teisingai Vienožinskis pastebėjo, jog Cvirka elgiasi panašiai kaip "fasistinėje Vokietijoje ir Italijoje ir net darbininkų diktatūros šaly". Iš meno tyri šalių valdovai reikalauja vergiško paklusnumo vadui valiai realizuoti, vadų propagandos biuru tapti.

TAUTINĖ

KŪRYBA

Kovodamas prieš socialistinę realistinę tematiką grindžiamą meną, Vienožinskis ne tik išryškino tikrąjį meno turinį, bet ir nustatė gaires mūsų tautos individualiai kūrybai. Jis jas sutalpino maždaug į tris punktus: 1. išugdyti savitą estetinį pajautimą; 2. naudoti liaudies kūrybą įkvėpimo šaltiniu, ir 3. pažinti pasaulio kūrybinių laimėjimų didybę ir joje suvokti savo tautinę psichiką. Šių trijų sąlygų įvykdymo išdavoje ir turėtų išaugti savita mūsų tautos kūryba, arba, kaip jis pats vadino, savitas tautinis menas.

Vienožinskis teisingai suprato, jog mūsų tauta savo primityvia kūryba yra toli atsilikusi nuo Vakarų pasaulio. Tačiau paneigimas savos, nors ir primityvios, kultūros ir perbegimas svetur tautinei kūrybai reikštų sustingimą. Tai būtų lygu pagimimui lietuviškos dvasinės tikrovės, be kurios ir pasaulio kultūrinis lobynas kažin ar bepraturtėtų. Nes visdėto ir mūsų liaudies menas yra didis individo dvasinės struktūros formuotojas ir kūrybinio brendimo veiksnys. "kurio pagrindiniai elementai yra gėdras primityvizmas, linkstas į sintetizmą ir turis savyje daug išsidėsnus skulptūros ekspresijos". (N. Romuva, nr. 5, 1934). Todėl tik liaudies menas tegali būti išeities tašku kuriant dvasinį tautos veidą.

Kaip tik anuomet dar gyvai reiškesi tendencijos grįžti į pri-

imityvizmą. Pradedant Gauguin, Matisse ir kt., buvo įveskoma kūrybinio įkvėpimo primityvių tautelių kultūrose. Lietuviams gi menininkams nereikėjo keliauti tūkstančius mylių ir įveskoti primityvius kūrybos šaltinių savo įkvėpimui semti, nes ju buvo pilna ir savaime krašte. O juk kūrėjas, išaugęs praeities dvasinių turtų paunksmėje, ju neperkelia į dabartį, bet į jų grandinę tik įpina savo laiko kūrybinį perlą.

Betgi ano meno tautos nepriklausomo gyvenimo dvasiniai šuoliai kūrybinėje dirvoje nebuvo tokie dideli, kaip, sakysim, politinėje, ekonominėje, socialinėje ir kitose panašiose srityse. Tai, žinoma, nepadidino Vienožinskio tautinio meno idėjų ir jos reikšmės. Jis tai labai skaudžiai pajautė. "nustojome išvidinti vertybių, likom tauta be vardo, be sielos. Zvalgomės dabar į fasistus, nacionalistus, kogną progą reikalaujame apie valią, dinamišką veiklą ir kilnių heroizmą, o siela tyli stagnacijos glėby...". Tiesa, kūrybiniam bare jis matė nemažą dirbančiųjų, bet, deja, jų darbai nežadėjo gausaus derliaus. "Senosios menininkų kartos kūryba mažai ką teturi bendro su kūryba", o "ji yra vien meno nuopoliu gadyknės, t.y. pseudorealizmo, akademizmo netobulos aidas". Ir išties anais laikais miesčionių buvo glikai ileidusi saknis bulvarinė literatūra, pigių paveikslų bei atvirukų prekyba, perdaug domėtasi kūno kultūra ir manyta, "kad tik vienas sportas sugebės išugdyti tautos kūną ir sielą, kad karys-budėtojas yra žmoniškumo augščiausias laipsnis". (N. Romuva, nr. 5, 1934). Ir tik "neskaitlingai jauni menininkai ir kitų gričių entuziastai" visu rimtumu įveskė naujų būdų ir kelių, kurie vestų "juos prie šių dienų jau pakitėjusios lietuvių psichikos". Ir tų kelių išpindį kaip pirmą dar sunkiai težiūrimą lietuviško meno daigą, Vienožinskis pastebėjo 1934 m. "Ars" parodoje, kurioje Jonyno, Galdiko, Vizgirdos, Gudačio ir Mikėno kūrybos darbai savo formas kildino jau iš mūsų liaudies meno šaltinių, dar tenka pastebėti, kad išvardintieji menininkai jau anuomet buvo atsikratę akademistių pažiūrų, buvo atviri savosios liaudies ir tarptautinės kūrybos dvasiai.

Didžios pastangos lietuviško meno kūrimo kelyje, gili meno samprata ir ryžtinga kova su meno žalojimu dailininkui Justiniui Vienožinskiui nupelno garbingą vietą mūsų tautos meno istorijoje.

TORONTO, Ont.

Idomi Vilniaus Diena

Siemet tradicinę Vilniaus D. praėjo netradiciškai — jai buvo rasta nauja forma. Beveik visą programą užėmė S. Narkeliūnaitės pranešimas apie savo viešnagę Vilniuje ir spalvotas filmas. Tai sutraukė pilną Prisikėlimo salę publikos. Minėjimo įvadą padarė Jer. Cicėnas, Vilniečių sąjungos Toronto skyr. pirm. K. Baronas pristatė susirinkusiems p-lę S. Narkeliūnaitę kaip savo klasės draugę, buv. poetę ir žurnalistę. Pastaroji savo išpušius iš Lietuvos paskaitė iš užrašų — suglaustai, vietomis su idiomomis detaile, nedarydama išvadų. Pradžioje jina paminėjo, kad gimusi ir augusi Vilniaus krašte lenkų okupacijos laikais; nepr. Lietuvoj buvusi tik porą savaičių. Jos gimtieji namai — Vilnius. Užtat ji ir kalbėjo apie Vilnių su pietizmu, vietomis vos su laikydama ašaras. Vilniuje išbuvusi 2 savaites, gyvenusi "Neringos" viešbuty. Išvykti iš Vilniaus reikią atskirų leidimų. Tėviškę — Salamankoj galėjusi praleisti 2 d., Kaune ir Trakuose — po 1 d. Sutikusi daug pažįstamų, kurie klausinėję apie viską. Pabėgusių nesmerkia, o greičiau gailisi, kad ir jie nepabėgę. Ties Ausros Vartais mačiusi senutę pardavinčiančią rožinius ir maldaknyges, atspausdintotini būdų iš 1939 m. teksto. Sv. Mikalojaus b-oj radusi daug žmonių. Kolchozinių gyvenimą mačiusi tik tati tėviškę ir jį nufilmavusi. Kaip ten žmonės pragyvenę, liks neaišku. Apskritai, žmonės esą visur stengiasi prisitaikyti, kad galėtų pragyventi. Balsas iš Vakarų nei apvilks, nei pamaitins. Vieni siuntinių prašo, kiti kratosi politiniais sumetimais.

Susirinkusieji išgirdo idomų pasakojimų, nors gerokai fragmentišką, nedasakytą, vietomis pritylėtą. Taipgi ir filme buvo parodyti tikrai atrinkti dalykai, kurie buvo leisti filmuoti. Vis dėlto ir jie tiek praskleidė uždarą ir dabartinę Lietuvą ir jos kasdieninę tragediją. Gaila tik, kad techniniai įrengimai šiuo metu dar nepasiekė reikiamos mikrofonos, trūkios vėsių, I-j filmo dalis parodyta atvirkščiai, per greitas tempos.

S. Narkeliūnaitė kalbėjo ir per radiją "T. prisiminimų" programą. Su ja interviu padarė J. Matulionis. Jos pranešime Prisikėlimo salėj buvo ir jos buvęs mokytojas A. Reinhardt.

Liet. evangelikų dešimtmetis

Toronto liet. evangelikų parapija šventė lapkričio 4 ir 5 d. savo pirmąjį dešimtmetį. Iš JAV buvo atvykę sup. kun. Neimanas ir vicesenioras kun. A. Trakis. Šventės išvakarėse St. George par. salėje įvyko iškilminga vakarienė, kurioje dalyvavo be minėtų dar keli kunigai svečiai, parapijiečiai, tikybinių organizacijų atstovai, triūbininkų orkestras. Buvo susirinkę apie 100 žmonių.

Kunigai savo kalbose nušvietė liet. evangelikų tikybinių padėčių po II D. karo, kai didis skaičius lietuvių buvo išbloktas iš gimtojo krašto. Iš saujelės tikybinių pasiryžusių per dešimt metų išaugo dabar egzistuojanti parapija. Kalbėtojai linkėjo parapijai sėkmingo tolesnio klestėjimo.

P. Stepaitis, Sernas ir Preikšaitis davė smulkia parapijos steigimo ir gyvavimo apžvalgą. Reikšmingą žodį pasakė L. Matusevičiūtė, pažymėdama Karaliaučiaus un-tą kaip pirmąjį evangelijos lopšėlį, iš kurio išaugo daug vertingų asmenų, kaip pirmasis lietuviškos biblijos vertėjas Brekūnas, pasaulinio masto poezijos kūrėjas Kristijonas Donelaitis ir kt. M. Lietuva spaudos draudimo metu buvo ta vieta, kuri dešimtmečiais D. Lietuvos gyventojus aprūpino tikybine literatūra. Patriarcho M. Jankaus spausuotė tuo darbu užsiėmė daug metu.

Zodį tarė J. R. Simanavičius ir visa eilė liet. organizacijų atstovų. Rūta Bleizgytė paskaitė sveikinimus, kurie buvo gauti raštu iš įvairių asmenų ir organizacijų, negalinių dalyvauti minėjime.

Vakarienes metu sol. H. Rožaitis pagiedojo kelias lietuviškas giesmes. Abiem kunigam buvo įteiktos dovanos — po paveikslą.

Lapkri. 5 d. įvyko iškilmingos pamaldos su šv. Vakariene Išganytojo par. bažnyčioje. Jas atlikė abu minėti kunigai. Pamaldas pajaviriuo sol. H. Rožaitis dirguojamas par. choras ir triūbininkai, vad. A. Uvalto.

Išganytojo bažnytelė buvo užpildyta ligi paskutinės vietos.

M. A.

FILMŲ PASAULYJE

Zymesnių naujų filmų dabar nepasirodo, tačiau kino mėgėjai į keletą galėtų atkreipti dėmesį. "King of Kings", atrodo, dar eis ilgą laiką, tai bus progos visiems pamatyti.

Savotiškai idomus yra naujas filmas "Bridge to the Sun", kur vaizduojama tikra istorija iš praėjusio karo Japonijoje. Ameri-

kietė iškėk už japono diplomato ir karo metu jai tenka pergyventi ir amerikiečių ir japonų neapykantą.

Visuose Famous Players teatruose šiuo metu eina gražus muzikinis ir spalvotas filmas "White Christmas" su Bing Crosby, Danny Kaye. Rekomenduotina ir vaikams.

Beveik visada yra idomūs filmai iš gydytojų gyvenimo. Vertas pamatyti yra "The young doctors", einas visuose Odeon teatruose. Filmas pagamintas pagal Toronte gyv. rašytojo A. Hailley knygą "The final diagnosis". Pagrindinę rolę vaidina F. March.

Christie teatras, pasižymis savo originaliais filmais, rodo itališką "Kabirijos naktys". Filmas yra Venecijos filmų festivalyje laimėjęs net 21 premiją. Rodomas italu kalba su angliškais užrašais. Tik suaugusiems.

Miesto centre, vadin. "downtown", Yonge gatvėje prie Temperance gt., atidarytas naujas ARCADE teatras, pritaikytas tiems, kurie nori vieną valandą pailsėti. Kine yra dvi salės; vienoje rodoma tik pasaulinė apžvalga su įvairiais priedais, kitose įvairius filmus. Pirmą savaitę rodomas 1920 m. negarsinis filmas su Rudolf Valentino "Son of the Sheik". Įėjimo kaina irgi 1920 m. — tik 5 ct. Žinoma, tik pirmąją savaitę.

V. K.

Vašingtonas. — Kalbama, kad Sov. Sąjungos ambasadorius JA V-bėse, M. Menšikov greitai bus išsiųstas iš Vašingtono, kurįs pakeistas dėl prarasto populiarumo amerikiečių tarpe. Neseniai Menšikovas tvirtino gerai pažįstam amerikiečių, jei niekad nekariausiu dėl Berlyno.

SPORTAS

NAUJAS FASKAS CLEVELANDE

SALFASS c. rinkimų komisija Bostone skelbia FASKO rinkimų duomenis. Rinkimuose dalyvavo 199 JAV ir Kanados lietuvių sportininkai iš 624 galėjusių balsuoti. Teisėtų balsavimo lapelių pripažinta buvo 192. Už Clevelando kandidatų sąrašą pasisakė 121 ir už Čikagos — 71. Į naująjį FASKA su būstine Clevelande, išrinkti: El. Vadopaliene-Sikniūtė — 109 balsais, Alg. Bielskus — 105, J. Nasvytis — 104, Alg. Nasvytis — 101, Vyt. Joku-baitis — 91, J. Kijauskas — 68, K. Karalis — 62. Kandidatai: L. Klimas — 51 ir A. Penkauskas — 45. Į FASKO revizijos komisiją išrinkti pagal Čikagos sąrašą: Z. Degutis — 50, R. Dir-donis — 50 ir J. Degutis — 46. Kandidatai: P. Baltramonas — 44 ir Edv. Sulaitis — 42. K. Merkis, CRK pirm.

AUSROS ŽINIOS

Praėjusi sekmadienį Prisikėlimo muzikos studijoje įvyko visuotinis Ausros klubo ir tėvų-rėmėjų būrelio susirinkimas. Klubo ir būrelio pirminkai bei globėjai padarė pranešimus apie klubo sportinę, pedagoginę ir kultūrinę veiklą. Buvo pasidžiaugta atsiektais laimėjimais ir išreikštas pagėidavimas didesnio tylio bendradarbiavimo. Įsiekant lygesnio darbu pasiskirstymo buvo priimtas valdybos perorganizavimo projektas. Atsirom sekcijom ir komandom, šalia trenerių, pasirinkamas atskiras komandos vadovas — globėjas. Klubo valdybai palikta grynai organizacinis ir koordinacinis darbas. Parengimai ir išvykų rūpesčiai pavedami tėvų-rėmėjų būreliui.

CYO kvalifikacinės rungtynės Ausra M. nugalėjo St. Vincent 57:5. Žaidė: M. Romanovaitė 28, L. Leveckytė 6, A. Dunderaitė 8, I. Jankeliūnaitė 3, B. Dil-kutė 2, T. Dubininkaitė 4, D. Kudir-kaitė 6. Draugiškos rungtynės Ausros jauniai pralaimėjo latvių "Y" 32:43. Žaidė: A. Zaliauskas 12, R. Gri-gas, G. Skrinškas 8, V. Ruseckas 2, A. Sapijonis 4, A. Slekys 2, V. Rušas 2, J. Bukšaitis 1. B-C lygos rungtynės Ausra pralaimėjo Andy's komandai 60:66. Žaidė: A. Buntinas, J. Laurina-vičius, A. Savickis, E. Rigby, R. Stri-maitis, R. Burdulis, A. Klimas, R. Ra-cinkas, J. Zentins, R. Juozaitis.

Sį pirmadienį Ausra Inter. B žaidžia 1-sias Church lygos rungtynes su USH.

Ausros jauniai šį trečiadienį žaidžia su West Hill, o šeštadienį yra pakviesti žaisti su Hamiltono Kovu.

Sį savaitgalį Prisikėlimo muzikos studijoje įvyks SAL sporto darbuotojų ir klubų atstovų susirinkimas.

Ryšių su atvykstančiais LSK Aro krepšininkais yra numatyta su Prisikėlimo Katalikų Vyrų dr-ja susieisti parengimais, LSK Aras atvyksta draugiškom krepšinio ir moterų tinklinio rungtynėm lapkričio 25-26 d.d.

VYČIO ŽINIOS

Krepšininkai sėkmingai pradėjo naują sezoną. Abi komandos laimėjo pirmąsias pirmenybių rungtynes. B-A pirmenybėse senior įveikė Orphanus 32:24. Žaidė: Balsienė 15, R. dzevičienė 5, Anskytė 6, Žolpūtė 4, Kasperavičiūtė 4, Rutkauskaitė. CYO pirmenybėse juvenes lengvai nugalėjo St. Helens 26:15. Žaidė: Jony-naitė 6, Žolpūtė 8, Čirvinskaitė 2, Kruminaitė, Supronaitė 6, Renkauskaitė 4. Abi komandos dar "pavasari-koji" formoj, tačiau matėsi ir giedresnį prosvaitį. Senior komandoj di-delė pažanga matėsi Anskytės žaidi-mo, o juvenes grupėje gerai žaidė Ž. Žolpūtė. Senior sekancijos rungtynės: šį antradienį 7 val. v. su B-A ir lapkričio 21 d. 8.30 v.v. su latvė-mis. Rungtynės žaidžiamos Eastern Comm. mokykloje.

Stalo tenisininkai šią savaitę pradėd pirmenybes. Pirmoj divizionoj vy-tieciai žaidžia su E. T. Knights ir pen-koj su Broadway V.

Sachmatininkai apgailestauja, jog negalės dalyvauti lietuvių sachmatin-ku pirmenybėse Clevelande, nes ruošiamos darbo dienomis. Ameriko-jomis dienomis švenčiama Padėkos diena.

REALTORS

527 Bloor St. W.

Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokią nekilnojimą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą.

Didelis pasirinkimas gyvenamųjų namų, įvairaus dydžio apartamentų, biurių, farmų sklypų etc.

Sąžiningas ir skubus patarimas.

Geriausios mokytojų gavimas bei sudarymas visame Toronte.

DUNDAS — RONCESVALLES

\$2.000 imokėti, 6 kamb., atskiras mūrinis namas, 2 vonios, 2 virtuvės, kvadratinis planas, garažas. Ne-augšta kaina. Seimininkas pirkio biznį.

QUEEN — LANSLOWNE

\$3.000 imokėti, 10 kambarių puikus mūrinis namas, kvadratinis planas, naujas šildymas, puikus kietmedžio grindys, didžiulis kiemas, labai žema kaina. Skubus pardavimas, puikus pirkiny. Kaina \$16.500.

WINDERMERE — BLOOR

\$3.000 imokėti, 7 kamb., atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, alyvos šildymas, moderni virtuvė.

JANE — BLOOR

\$4.000 imokėti, 8 kambarių per 2 augstus, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyva šildymas, 2 vonios, 2 virtuvės, garažas, didelis kiemas, arti Bloor.

INDIAN RD. — HIGH PARK

DUPEKŠAS

\$4.000 imokėti, 12 kambarių ir 2-jų apšildytą saulės kamb., per 2 augstus, atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, dvigubas garažas su privatu įvažiavimu, vienas butas išnuomotas už \$125 mėn., žema prašoma kaina.

INDIAN RD. — BLOOR

DUPEKŠAS

\$5.000 imokėti, 13 kambarių, atskiras mūrinis namas, naujas vandens alyvos šildymas, recreation kambarys rūsyje, dvigubas garažas, gražus rajonas, geras nuomavimui.

BLOOR — KINGSWAY

\$6.000 imokėti, puikus 5 kambarių mūrinis bungalow, vandens alyvos šildymas, recreation kambarys, garažas su privatu įvažiavimu, neturi skolo, arti Bloor, prašoma kaina tik \$16.900.

SWANSEA

\$6.000 imokėti, modernus 5 kambarių tiktai 6 metų senumo gražus mūrinis bungalow, centrinis planas, aliumininiai langai ir durys, garažas su privatu įvažiavimu, 12 metų atvira skola, daug ekstrų.

JANE — ANNETTE

TRIPLEKŠAS

\$10.000 imokėti, 14 kambarių, 5 metų senumo atskiras mūrinis pastatas, vandens alyvos šildymas, šoninis įvažiavimas, viskas išnuomota, greitas užėmimas.

P. KERBERIS

Darbo telefonas LE. 2-4404

Namų telefonas LE. 5-1584

PASITEIRAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

J. RUKŠA

LE. 2-4404

Namų telefonas LE. 6-9165

ED. KONDRATAS

MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ siuvėjas

1113 DUNDAS STREET WEST • TORONTO • TEL. LE. 3-5134

Didelis pasirinkimas anglišku medžiagų kostiumams bei paltams.

Wally's garage

Naujas savininkas

726 Lansdowne Ave.

(Tarp Bloor ir Dupont)

Tel. LE. 3-0631

VISI MASINŲ REMONTO DARBAI LIETUVIAMS ATLIKAMI

PIGIAU LIETUVIŠKAME WALLY'S GARAGE. Sav. V. Strimaitis.

Automatinė transmisija pigiomis kainomis, išorės taisymas (Body repair), dažymas ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai. Darbas garantuotas.

726 Lansdowne Ave. Tel.: LE. 3-0631, namuose LE. 7-4336

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450

Namų telefonas BE. 3-5996

MOTELIS, KABINOS, RESTORANAS

41 mylia nuo Toronto prie puikaus Simcoe ežero, 300 pedų frontas, puiki maudyklė; 3 akrai žemės-par-ki; 7 vietų modern. motelis; 6 kabinos, restoranas-salė 200 vietų; gyv. namas iš 11 kamb.; 6 sklypai; nepaprastos galimybės plėsti biznį; numatoma alui leidimas. Imokėti apie \$15.000. Sutinka keisti į betkokią nuosavybę Toronte, Hamiltone ar Montrealy.

MOTELIAI

Su \$15.000 imokėjimu galite įsigyti visiškai modernų motelį su 10 vietų ir apartamentu. Geros pa-jamos. Prie didelių plentų — vie-nas patsime Toronte, kiti 45 mylios nuo Toronto. Pelningas ir lengvas biznis porai jaunavedžių ar pensininkams.

SWANSEA — BLOOR

\$5.000 imok. Visai naujas, moder-nus ir geros statybos. 7 kamb., 2 augstai, atskiras namas, garažas.

Turime krautuvų, farmų, vasarviečių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėmis sąlygom paskolų mokytojų.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bludzius J. Girdvainis

FARMA PRIE WASAGOS

Del išvažiavimo iš Kanados parduoda geram sąlygom 100 akrų žemes su gerom trobom. Plytų 9 kambarių namas su visais miesto patogumais. Žemė prieina prie didelio plento, kur prašosi įvair

PARKVIEW REAL ESTATE LTD.

1663 Bloor St. West

(prie Indian Rd.)

Tel. LE. 7-1217

S. JOKUBAITIS

Mums labai malonu pranešti, kad nuo š.m. lapkričio mėn. 7 d. į mūsų įstaigą persikėlė ir jau dirba Toronto lietuviams gerai pažįstamas nekilnojamo turto pardavėjas p. STASYS JOKUBAITIS (anksčiau dirbęs Ken Wiles R.E.).

Mes sveikinam ir džiaugiamės p. Jokubaitis persikėlimu. Jis, turėdamas didelę praktiką ir pasitikėjimą, kaip nekilnojamo turto pardavėjas, įgalins mūsų firmą plačiau ir tinkamiau Jums pasitarnauti.

"PARKVIEW R. E." jau kelinti metai kaip dirba vakarų Toronto lietuvių mėgstamam HIGH PARK rajone. Mes maloniai kviečiame visus lietuvius PERKANT, PARDUODANT NAMUS, BIZNISIUS AR KITOKI NEKILNOJAMĄ TURĄ. Pateikiame paslaugas p. S. JOKUBAITIS malonių tarpininkavimu. Bet kuriuo jums tinkamu laiku skambinkite telefonu LENOX 7-1217 arba į namus RO. 6-0417. Užsikite į mūsų įstaigą asmeniškai 1663 BLOOR ST. WEST, prie Indian Road, ir pasimatykite su p. S. JOKUBAITIS, jis visada yra pasirėngęs Jums mielai pasitarnauti.

Jūs

PARKVIEW REAL ESTATE LTD.

Telef. LE. 7-1217 Namų RO. 6-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood

ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stotijų, garažų, motelių, įvairių biznį ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DEL INFORMACIJŲ RASKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.
Frederick F. MARTIN Namų: V. BUTRIMAS
Real Estate 139 Fourth St. E.
Oakview Beach COLLINGWOOD, ONT.
Istaigos tel. Wasaga Beach 201 Tel. 2337

TAUPLYK IR SKOLINKIS

**Toronto Lietuvių Kredito
Kooperatyve "PARAMA"**

Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario.
Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%.
Už paskolas - morkišką - 7%. Paskolas mirties ir invalidumo atveju
apdraustos. • Visų narių gyvybė apdrausta santuopų dydžiu.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 val. ryto iki 1 val. p.p. ir vakarais nuo 5.30 iki 9 val. vak.; antradieniais nuo 10 val. ryto iki 1 val. p.p. ir vakare nuo 7 val. iki 9 val. v.; trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 val. ryto iki 1 val. p.p.

PLUMBING and HEATING

J. L. Sauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAI SOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAI SOM SALDYTUUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MASINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO

LE. 2-7733

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškų T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir nebrangiai taiso lietuvių profesionalios technikas. Savininkas Raimundas Stasiulis.

1076½ BLOOR ST. W., Toronto

Po 7 val. vak. skambinti RO. 9-9392

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos
lentos ir baterijos. Priėmęs specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbaitis

A. P. GARAZAS

1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130

(prie Dufferin)

Visų rūšių automobilių mechaninis
remontas. Automatinės transmisijos.
Darbas sąžiningas ir garantuotas.

Sav. Ant. Paškevičius

VALAU FOTELIUS

IR IVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektrinis valymas. Sutai-
sau iširusius galus ir pradėjusius
kilimus. P. KARALIONAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

VYRISKŲ IR MOTERISKŲ RŪBŲ siuvėjas

A. Beresnevičius

Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas anglišku medžiagu.
Augščiausios klasės darbas. Žemos kainos.
1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO.
Telefonas LE. 1-1432.

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITIS

Čikagos Lietuvių Taryba, ALTO padalinys, savo metinę konferenciją turėjo spalio 22 d. Dalyvių skaičiumi ir surinktų aukų suma nepasizymėjo. Iš gausybės Čikagos lietuvių organizacijų ar grupių buvo atstovaujamos tik 30 — 75 atstovai. Organizacijos ar pavieniai dalyviai tesudėjo \$366,50. Iš pranešimų išdalo klausimų paaiškėjo, jog aukos kas metai mažėja.

Buvo svarstytos Tarybos ateities gairės, tačiau jos nieko konkretaus neišvyskino, nes šis klausimas sulaukė perduoti ALTOS vykdomajam komitetui. Išrinktoje tarybos vadovybėje matosi tie patys veidai, kurių nemaža dalis ateina tik kartą į metus nuotraukai padaryti. Mat, juos paskiria politinės grupės, o ne dalyviai išrenka. Toki politinių grupių užnugarį turintys vaizdai per daug nesijaudina dėl veiklos gyvinimo.

Zmonės kalba, jog politinių grupių vyrvimas taryboje jau yra savo laikus atgyvenęs. Tarybai reikia naujų ir jaunų veidų, kurie galėtų žengti su gyvenimu, o ne žiūrėti vien tik atgal sau stiprybės semdami.

Retai kada tiek čikagiečių susirenka kuriai nors programai, kiek jų buvo atvykę į S. Narkeliūnaitės mokyklą pasakojimą ir filmo demonstraciją iš kelionės Lietuvoje. Apie 900 tautiečių sekė šią programą ir apie šimtą turėjo grįžti į namus, kadangi jie neįtupo į pirmąjį seansą. Nežinot, kaip kūrėsi priešinų ar net paties S. Narkeliūnaitės inkriminuojančių pasakymų mūsų dienraščiuose, žmonės patys norėjo patirti tikrąją padėtį.

Kurie atvyko, atrodo, neapsivylė. Būdamas žurnalistas S. Narkeliūnaitė mokojo būti taktiškai, nuosaikiai, mokandama laimėti publikos simpatijas. Gausūs plovimai po išpuolių pasakojimo ir filmo rodymo tai vaizdžiai paliudijo. Gal mažiau patenkinti buvo keli "išilinksmine" tautiečiai, gal kiek nors čia specialiai atsiusti, kurie patys sau nesuprantamus žodžius murmėjo ar bandė kreiptis į kaimynus.

S. Narkeliūnaitė, prieš pradėdama savo išpuolius, atsisprase susirinkusius, kad negalėjo filmo įamžinti visos Lietuvos, o tik jos dalelę.

"Gal nevisi pamatysite ir išgirsite iš manęs tai, ko tikėtės. Tegul geriau peikia mane už pritylėjimą, negu turėtų progos peikti už lengvapėdiškumą, o anapus likę draugai — už draugystės pasitikėjimo išdavimą. Tikrai būčiau lengvapėdiška, jei imčiau pasakoti apie gyvenimą Lietuvoje, kas tik man ateitų į galvą ir iš vieno kito matyto fakto daryti išvadas ar skelbti sensacingas re-veliacijas, — kalbėjo žurnaliste.

Jos filmas buvo vienas ilgiausių ir geriausių iki šiol matytų privačių filmų apie Lietuvą. Gal vietomis jis buvo per daug asmeniškas, nors, iš kitos pusės, jis tokiu būdu kaip tik labiau išsiskyrė iš oficialiųjų filmų tarpo.

S. Narkeliūnaitė turi dar maždaug 10 pavietimų aplankyti kitas lietuvių kolonijas S. Amerikoje.

Liet. žurnalisto S-gos Čikagos skyriaus iniciatyva spalio 21 d. buvo suruošta vieno šio skyriaus rengiamų "žurnalistinių popiečių" Pasaulio Lietuvių Archyvo patalpose. Susirinko apie 20 žmonių, kuriems pranešimą padarė pats archyvo vedėjas V. Liulevičius.

Jis nupasakojo, jog medžiaga pradėta rinkti nuo 1946 m. lapkričio 19 d. Vokietijoje pusiau privačių būdų ir iš ten buvo siunčiami į šv. Kazimiero seserų vienuolyną Čikagoje apsaugai. Kurį laiką Vokietijoje veikė Istorinės Medžiagos Rinkimo komisija, o nuo 1951 m. vasario 1 d. kai į Ameriką atvyko tos komisijos pirm. pats Liulevičius, buvo įsteigta Pasaulio Lietuvių Archyvas. Jis yra įsikūręs šv. Kazimiero seserų vienuolyno patalpose. Buvo pareikalauta išsi-kraustyti jau prieš metus laiko, bet vis dar delsimas. Ši įstaiga renka archyvą, bibliografinę ir muziejinę medžiagą. Archyvinę skyrių sudaro įstaigų bei organizacijų protokolai, bylos, dokumentai ir kt. Bibliografinis skyrius turi daug lietuviškosios literatūros ir knygų. Lietuvių Bibliografinė Taryba nuo 1951 m. surinktą spaudą perduoda šiam archyviui. Muziejinis skyrius turi antspaudų, organizacijų ženklų, veliavų ir kt. Čia galima užtikti Lietuvos gintaro. Lietuvos pajūrio smėlio, akmenukų ir kitų retų suvenyrų.

Suo archyvu pasinaudoti gali visi lietuviai tris pirmųjų savaitės dienų vakarais. Archyvo adresas: 2601 W. Marquette Road, Chicago 29, Ill. Jeigu kas norėtų ten apsilankyti, pasirinkti medžiagą ar ką nors archyviui padovanoti — visi mielai laukiami.

"Chicago Tribune" dienraštis straipsnių serijoje apie Čikagoje įsikūrusius įvairių tautinių grupių gyventojus spalio 30 d. laidojo aprašą lietuvių. Straipsnyje yra sakoma, kad didžiausia lietuvių apylinkė Čikagoje yra Marquette parkas, nors atvykę ličiai mažai girdi, jog čia lietuvių gyvena. Tačiau namuose, kultūrinuose cetruose, klubuose ir bažnyčiose "old country" papročiai ir atsiminimai ešą dar gyvi.

Yra minimi lietuviški valgiai — kugelis ir dešra — "a Lithuanian sausage", lietuviškos organizacijos, kalba, tautinės šventės. Duodamas trumpas pasikalbėjimas su Lietuvos konsulu dr. P. Daužvardžiu, kuris korespondentui pareiškė, kad daugumai lietuvių ši šalis yra jų kraštas šiuo metu ir jie yra patenkinti čia apsigyvenę. Tik tie, konsulo nuomone, yra nepatenkinti, kurie daugumoje yra atvykę čia po karo ir dar trūpi kankinami tėvynės ilgesio.

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdransti.
Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovai
H. ROŽAITIS
Greitos kuro-alyvos pristatymas ir
patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

Skaitytojų laišakai

GERBIAUJOJI REDAKCIJA,

Sunku buvo susilaikyti, neįkūsus savo triušis, kai vedamasis Nr. 41 užsiminė vienišuosius, visų apleistus, praradusius tėvynę, įsiekiančius pagūdus stiklėly. Šis viengungiai, ir neviengungiai, kuriuos straipsnio autorius mini su nuosirdžia užuojauta, būti tiek pat gėrė, jeigu Lietuva būtų buvusi laisva iki šios dienos. Net jeigu jie žinotų, kad tapę blaivininkais jie galėtų sugrąžinti Lietuvai prarastą laisvę, jie negalėtų sustoti gėrė: nebe jie yra ponai ant čerkerių, bet čerkerių ant jų. Jie geria, kadangi jie yra tapę girtuokliais.

Sie vyrai dažnai daro simpatiška išpuolį, yra gabūs, jautrūs ir apamai atrodo protingi. Bet pabandytum su jais pakalbėti apie jų gėrimo papročius, ir vaizdas pasikeičia: dženelmenas pavirs į diplomatišką, žaltiška gudurą, kuris galės betkam apdumti akis, kad jis išgeria taip sau dėl kompijos; pabandyk list dar arčiau — ir gausi per nosį. Dženelmenas pavirs į labai nesimpatišką asmenį, ir nebeorės su tavim leistis ateityje į jokią kalbą. Jis nusukės prie artimiausio stiklėlio. Jeigu jis yra vedęs, niekas geriau negalės palaidyti apie panašius susidūrimus, kaip jo žmona. Šis įprotis yra toks, kad apie jį geriau nereikia leisti ir kalbas lietuviškoje kompanijoje.

Nėra jokia paslaptis, kad pabaltiečiai yra žinomi Kanadoje — ir kitur — savo dideliais sugebėjimais supilti į save didelius svaigalų kiekius. Daug kas iš mūsų negali pasikviesti svečių neisgėrę. O tie išgerimai nepasitenkina viena kita čerkeriu. Geriama barbariškai. Dažnai praktikuojama taryba yra atsinešti į lietuvišką pasilinksminimą "mike", t. y. kiseninės formos plaukų dėgėties butelį, kurį gali mėsikšti į švarko kišenę ir kuris nekrinta į akis. Tie pusbuteliai yra labai populiari. "Gerki!" — vadina, vilioja reklamos, žurnalai ir TV. "Gerki ir jauskis kaip karalius". Taigi ir geriamas, nuosirdus lietuviškas svetingumas pavirsta į spaudimą. Svečiai, draugai, pažįstami yra verčiami gerti. Silpnės valios žmogus bijo atsisakyti, bijo prarast malonę šeimininko akys, bijo nustot populiarumu. Iš šalies žiūrint, toks vaisingumas panašus į prievertavimą. "Gerki arba tu ne mėsikšis" — jauti neištarta priekaita. Taip bailesnėji ir pradeda liepti pasiroviti.

Nereikia įsikišti girtaujančių tarp išblaskytų vienišųjų. Mūsų kolonijose jų knibzdėte knibzdė. Ne vienas jų jau seniai yra kandidatas į alkoholiukus. Bet jie yra taip įpratę gyventi save apgaudinėdami, kad iš šalies sunku juos pasiekti. Pagalbos jie nei įieško, nei jie žino, kad jiems jos reikia. Jie galvoja, kad jei neturėtų to ar kito neišsipydžiusio troškimo, jie gyvenimas ne būtų jiems žiaurus. Jeigu žmona paliktų ramybėje, jei laikai būtų geresni — nebeįgertų. Priešaižys yra begalės. Bet ne tame reikalas. Girtuoklis negali gyventi be snapo kaip žąsis be avių.

Visi mes neįsijauame apsyylimus, visus mes gyvenimas kartais nusikraudžia, visi mes kartais esame vieniši. Iš visų mes dezertuojame iš kovos lauko, bėgdami nuo dienos šviesos, nuo tikrovės, įsiekdami išnykimo alkoholio svaigulį.

Geria ne tik pabėgėliai. Visoje Amerikoje girtavimas yra paplitęs, net ir moterys figūruoja statistikoje. Iš šeimų, kur tėvai geria, kyla nauji alkoholikai.

Rusų carų laikais girtavimas buvo išplitęs Lietuvoje. Neteisėjų pripaustiems baudžiauninkams kariama duodavo užsimiršimo. Negausus to laiko rašytojai užsimena liūdna girtavancio likima. Vyskupas M. Valančius drastiškai stojo į kovą su šiuo silbiniu ir sustabdė girtavimą. Trūksta mums dar tokių asmenybių. Nenorima atsižadėti to malonumo, kurį teikia skaidrijoji. Sunku prieiti prie jos garbintojų, prasiskverbtį pro tą tamsybę, kuri užtemdo tikrovę, naikindama ir kūną ir protą.

Iškilmingų Mišių metu naktį mačiau bažnyčioje girtą vyrą, kuris savo kuklojimu ir kalcio išpažinimu trukdė žmonėms melstis. Kaikas šaipės iš jo, kiti nusisuko su pasibjaurėjimu. Mane gi sugraudino jo sielvartas ir nusizeminimas. Bešliauždamas keliais į priekį, girtasis dėjosi su Dievu: "Viespatie, kaip Tu man, taip aš Tau". Taip jau bekeliant triukšmą iš kažkur atsidarė durys ir mandagiai, bet ryžtingai suėmė jį už alkūnių ir išvedė lauk. "Viespatie, pasigailėk manęs", kuklėjo jis. Gal Viespatis jo pasigailės. Bet gyvenimas nesigaili girtuoklių. Už sugaistą laiką, už veėjais paleistų pinigų, už sugadintą sveikatą — kas gali atlyginti? Jeigu tokie žmonės yra vedę, nekalti vaikai kenčia, žmona yra pilna kartelio, sugadintais nervais, desperatiška. Apie vedybines santauka

Dr. J. Matulionytė

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)

Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 2.9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9.30 val. vak.
TEL. RO. 6-1372

Ar jūs ketinate vykti į Europą?

AR KĄ NORIS ATSIKVIESTI?

Dėl pilnų informacijų, be jokio įsipareigojimo, paskambinkite ar susisiekite su
HENRY MOOS—viešu notaru

KENNEDY
Travel Bureau Ltd.
296 QUEEN ST. W.
Telefonas EM. 2-3226
Įsteigtas 1926 m.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR IVAIRIOS POMPOS.

507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123

ANT. JUOZAPAITIS

Taisomi RADIO IR TV aparatai

patefonai, teiprekorderiai importuoti ir vietiniai. Darbas atliekamas prityrusio specialisto garantuotai.
F. NORVYDAS.

Skambinti bet kada LE. 5-6007

Pajieškojimai

Pajieškomas ADOMAS DRUNGELA iš Plungės. Manoma, kad gyvena Toronto ar New Toronte. Pajieškomas arba žinantieji jo adresą prašomi pranešti: Antanas Anušis, 87 Muffield Rd., Bell Green, Coventry, England.

Sovietų**pranašumai**

Pasak Paryžiaus "Le Figaro", sovietai turi tris pranašumus: JAV-bes jiems teikia tikslas, neįkainuojamas žinias apie amerikiečių gynybos padėtį; Amerikoje pramonė ir gyventojų susitelkimas žymiai daugiau koncentruotas kaip sovietų žemėse; sovietai beveik gali būti tikri, kad karo atveju jiems teksianti pirmenybė pirmiesiems pradėti puolimo veiksmus. Pasak laikraščio, JAV pasitarnausiančios laikai, jei jos pakels savo karinį biudžetą ir prisijungs prie ginklavimosi varžybų.

JAV sen. McClellan's tyrinėjamą komitetą tyrė unijų naudojimą praktika raketų bazėse Cape Canaveral, Floridoj, sąryš su darbo sulėtinimu, nelegaliais streikais ir įvairiomis lengvatomis. Rado tokių viršvalandžių atlyginimus: plomberis į savaitę gauna nuo \$420 iki \$733, elevatoriaus tarnautojas — \$360, kanalų-griovių kasejas — \$287.

Automobilių, namų, vasarnamių, sveikatos, gyvybės, pensijų ir kt.

Draudimai

RO. 6-0811

arba RO. 6-0832
P. Barausko Agentūra
49 Cameo Cres., Toronto 9.

Dr. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

Dr. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

282 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey)

Tel. LE. 5-7025

Darbo valandos: 10-3 val. ir 5-8. Seštadieniais 10-3 val.

LIETUVIO ADVOKATO

ISTAIGA

NEIMAN, BISSETT

& SEGUIN

Advokatai — Notarai

35 HAYDEN ST., Toronto,

(arti Bloor ir Yong gatvių)

Telef. istaigos: Telef. namų:

WA. 4-9501. BE. 3-0978

George BEN, B.A.

ADVOKATAS-NOTARAS

praneša, kad

persikėlė

į naujas patalpas

1134 DUNDAS ST. W.

Toronto 3, Ont.

Telefonas LE. 4-8431

..ŠYPSENOS..

Senelė ir vaikai

— Mano mielas balandėli, — sako senelė vakare savo keturių metų vaikui. — kai aš numirsiu, tai paliksiu tau, va, šį laikrodį.

Kitos dienos ankty rytą berniukas pasibeldžia į senelės kambario duris ir šaukia:

— Senelė, ar jau numirei?...

Mokytojo patarimas

Mokytojas motinai: — Jūsų berniukas gana geras ir gabus, tik per daug laiko praleidžia bešėdamas su mergaitėmis. Aš betgi turiu priemonių jį nuo to atpratinti.

Motina: — Gera, išmėginkite: jei tos priemonės bus veiksmingos, pasakykite ir man. Tą patį panaudosiu jo tėvui...

Jugoslavijoje

Kalnų gyventojas karta nuvažio į sostinę Belgradą. Ji nuste- bino eismą reguliuojančios gatvių šviesos. Paklausė greta stovėjusį žmogų, ką jos reiškia?

— Zalia, — aiškino jaunas miestietis, — reiškia, kad per gatvę gali eiti partijos prieši. Geltona šviesa yra tiems, kurie dar neapsisprendę, o raudona — komunistams.

Kalnetis palaukė raudonos šviesos ir drožė per gatvę, nes jis buvo partijos narys. Milicininkas tuojau pradėjo švilpti ir parikalavo sumokėti baudą.

— Bet aš ir partija įstoiau ne savo noru, — mėgino aiškintis kalnetis, — jie mane privertė įstoti...

Daytone, Ohio valstybėje, padaužęs išilaužė į drive-in restoraną, pavogė 40 koltelių, 25 riekutes sūrio ir kiekį keptų bulvių ir grobiui iškepti pasinaudojo virtuve, bet lėkštes paliko neplautas.

Alan Shepard, pirmasis Amerikos astronautas, gauna mėnesiui papildomą \$230 atlyginimą už skraidymą, bet už tai turi skristi 4 valandas. Už 15 min. skridimo ir erdvės raketos kapsulėje jis uždirbo \$14,38.

Automobilių, namų, vasarnamių, sveikatos, gyvybės, pensijų ir kt.

RO. 6-0811
arba RO. 6-0832
P. Barausko Agentūra
49 Cameo Cres., Toronto 9.

Dr. V. Sadauskienė

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER RD.

(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.

Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabinetas: LE. 4-4451

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais

pagal susitarimą.

1082 BLOOR W., Toronto 4.

(į rytus nuo Dufferin St.)

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktorija BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

TORONTO, Ont.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

Parapijos finansinio vėjus užsibūrta suma \$45.000 per 3 metus jau pasiekta. Pasiradėjimus yra pasirašiusios 206 šeimos. Virš simto šeimų dar nėra pasirašę. Kad parapijos vėjus sėkmingai vyksta, didelę pagarbą ir padėką priklauso patiems parapijiečiams, kurie netiek gal būt iš pritarimo pačiam vėjui, kiek iš sveiko pareigos pajautinio tą pareigą atliko. Gili padėka taip pat visoms vėjus komiteto nariams, kurie nesėdėdavo namuose, o kaitarę, lankydami nuolatinius posėdžius ir šeimas. Kūrijos siūstas vėjus vadovavo Mr. Thompson parapija palieka. Jam priklauso gili padėka už supratimą ir padėties atjautimą. Jo takto ir kantrumo dėka didelė dalimi pasiekta džiuginančių rezultatų. Dar nepasirašiusių kortelės su pavardėmis pasilieka klebonijoje. Parapijos vadovybė pageidautų, kad ir minėtieji asmenys ar šeimos šią pareigą atliktų ir tuo parodytų, kad šioje parapijoje laisva valia ir duosnumu galima susilaukti tokių rezultatų.

— Šios savaitės metu pastū į namus išsiuntinėjami vokeliai, kurie bus naudojami nuo šio sekmadienio aukoms. Labai pagėdijama, kad visi jais pasinaudotų. Jei dėl sąrašų netikslumo per klaidą kas minėtų vokelių negautų, maloniai prašomi pranešti apie tai klebonijai.

— Tikiybės pamokos vaikams, kurie šį pavasarį eis pirmos išpažinties, pradedamos šio sekmadienio, lapkričio 12 d. tuoj po 11 val. pamaldų muzikos studijoje. Pamokos praves sėsėsle vienuolės, taltinkamos parapijos studenčių.

— Parapijos klebonijoje visu užsiregistravusių kalėdiniam darbui pastera sąrašai persiūsti oficialiom istaigom. Minėti asmenys tiesioginiu keliu netrukus bus pafnrmuoti apie darbą.

— Šią savaitę par. kunigai lanko parapijiečius: Durrie, Annette, Colbeck ir Kennedy Ave.

— Iš Romos gauta žinia, kad teol. stud. Liudas Januška, einas teologijos studijas Laterano unte, gavo tonsūrą. Sveikiname mielą Liudą. Gausios Viešpaties palaimos siekiant kunigystės.

Lietuvių kapinėse

praėjusi sekmadienį Vėlinių proga Toronto, Hamiltono ir apylinkių lietuviai rinkosi pagerbti savo mirusių tautiečių. Veik visų kapai, kurių yra 41, buvo apuopę ties gausiomis žvakutėmis, kurios degė iki vėlyvos nakties. Išskilė dalyvavo per septyni šimtai lietuvų. Sv. Jono Kr. par. jaunimo choras atgiedojė Liberą. o kiti dalyviai — Viešpaties Angelas ir Lietuvos himną.

I lietuvų kapines su pagarpa žvelgia ir kanadiečiai. Geras lietuvų bičiulis, fed. parlamento atstovas Arthur Maloney, sau ir savo šeimai išsigijo sklypus.

Pasventinti du paminklai: Cirūnų šeimos ir a.a. Ruibienė. Pirmasis pastatytas praėjusią vasarą, o antrasis — ką tik atgabentas iš Chicago. Jo projektą ir darbą atliko skulpt. R. Mozoliuskas. Jau yra pastatyti šeši paminklai. Kapinėms vartų projekto konkursas baigiasi šio mėnesio gale.

Telkiamos lėšos skautų stovyklavietei

Seima, mokykla ir jaunimo organizacijos yra tie židiniai, kuriuose skiepjamias ir ugdomas lietuviskumas mūsų vaikuose. Vyresnioji mūsų karta, užaugusi nepriklausomoje Lietuvoje, turėtų darbu ir lėšomis remti šiuos židinius, kad mūsų vaikai išliktų lietuviais patrijotais ir netolimoje ateityje galėtų ir pajęgtų iš mūsų perimti politines, visuomenines ir kultūrinės pareigas Lietuvai.

Mūsų kolonijose, šalia kitų jaunimo organizacijų, gražiai veikia skautai. Tarnaudami Dievui, Tėvynei ir Artimui, skautai vykdo labai naudingą lietuviškos ugdymo darbą. Bet, kaip visoms mūsų organizacijoms, taip ir skautams trūksta medžiaginio pagrindo savo veiklai plesiti.

Toronto skautų tėvai-rėmėjai ir Skautų Židinys ryžosi sudaryti rimtesnės medžiagos sąlygas, kad skautų darbas būtų našesnis ir duotų norimų vaisių. Yra nusistatyta nupirkti skautams nuolatine stovyklavietę, kurioje jie galėtų vasaromis nesuvaržytai laiku susiburti ir sveikose gamtos sąlygose siekti savo gražių idealų.

Suprantama, jog stovyklavietės įsigijimas reikalauja stambesnių lėšų. Skautų tėvai ir Židinys organizuoja lėšų telkimą įvairiais būdais. Artimiausiu metu, lapkričio 18 d., sešadienį, Tėvų pranciškonų par. salėje yra ruošiamas didelis šokių vakaras, kurio pelnas skiriamas stovyklavietės pirmo fondui. Toronto lietuvioji visuomenė nuosirdžiai kviečia gausiai atsilankyti šiame rengime ir tuo žygiu paremti mūsų jaunimo-skautų pastoges įsigijimo pastangas.

Be šio rengimo, artimiausiu metu bus imamos iniciatyvos organizuoti lėšas ir kitais būdais. Skautų vadovybė tikisi, jog Toronto ir artimesnių apylinkių lietuvioji visuomenė šio pastangas nuosirdžiai parems. V. Z.

Mūsų mielą narę

MARIJA TAMULAITIENĖ.

jos mamytėi Sinkevičienėi mirus Lietuvoje, sirdingai užjaučia

Toronto Lietuvių Moterų Salpos Grupės "Daina" valdyba ir narės

Mielai mamytėi Lietuvoje mirus.

MARIJA TAMULAITIENĖ ir šeima

nuosirdžiai užjaučia

M. V. Miceikos

Š.m. lapkričio 11 d., šeštadienį, 7.30 v. v.

Prisikėlimo parapijos salėje įvyks

šausnų tradicinis

Bendras Balius

GROS "OLYMPIA" ORKESTRAS
VEIKS TURTINGAS BUFETAS
BUS LOTERIJA IR KITI ĮVAIRUMAI

ĮEJIMO DOVANA — \$1000 GYVYBES APDRAUDA

Įėjimas \$1.50.

VISUS MALONIAI KVICIĄ

Sv. Jono Kr. draugijos mėnesinis susirinkimas įvyks šį sekmadienį, lapkričio 12 d. 3 val., muzikos studijoje, virš "T2". Už draugijos mirusių narius pamaldos sv. Jono Kr. bažnyčioje — šeštadienį, lapkr. 18 d. 8.30 val. ryto.

SKAUTORAMA

Šį sekmadienį, lapkričio 12 d. 5 val. p.p. Prisikėlimo par. auditorijoje Toronto skautai-tės ruošia pirmą kartą nepaprastą pasirodymą — skautoramą.

Programoje dalyvauja Toronto tautinių šokių grupė, vad. Turutos ir Hamiltono — vad. G. Breichmanienės. Kita programos dalį išpildys kun. B. Pacevičius, ps. K. Baturos ir S. Skirgailaitės vadovaujamos grupės.

Skautai-tės kviečia visus Toronto ir apylinkės lietuvius į šį parengimą atsilankyti.

Tuntų vadija

SLA 236 kp. susirinkimas įvyks šį sekmadienį, lapkr. 12 d. 2 val. p.p. Liet. Namuose. Kuopos pirm. St. Jokūbaitis padarys pranešimą iš pasikalbėjimo su SLA prez. P. Dargiu, St. Catharines.

Po susirinkimo numatoma parodyti kultūrinį filmą, jei jis bus gautas iš pasizadėjusių kanadiečių.

Skautų tėvams

Skautų-tėvų tėveliai, prašomi nepamiršti, kad vadovai daug sugaišta laiko, be jokio atlyginimo auklėdami mūsų vaikus. Jūsų pareiga juos paremti. Maloniai prašome visus dalyvauti lapkričio 12 d. 5 val. p.p. Prisikėlimo par. salėje. skautų-tėvų ruošiamoje skautoramoje ir įvertinti jų darbą.

Taip pat mes prašome visus atsilankyti į skautų tėvų — rėmėjų sk. "Židinį" ruošiamą šokių vakarą, lapkričio 18 d. 7.30 v. v. Prisikėlimo par. salėje. Pelnas skiriamas skautų stovyklavietei įsigyti. Sk. tėvų-rėmėjų k-tas

LN šerų ir alyvos vėjus

Praeiūtą savaitę LN šerūs įsigijo: A. Varnavičius 2, J. Graibius 1, J. Petrauskas po 1. Alyva per LN užsisakė: J. Stanionis, A. Augutis, H. Šatkus, K. Marcinus, Pr. Alšėnas, J. Petrauskas, A. Giedraitis, V. Abramaitis. Viso šiais metais parduota 38 šerai ir gauta 72 alyvos užsakymai.

LN biudžeto svarbi pozicija yra parengimai bei pobūviai. Rugpjūčio — spalio tarpnyje penktadienio pobūviai — alčiai buvo Liukso Central Board ir policijos sutrukdė ir žymiai atsiliepė ir LN pajamas, bet dabar padėtis atstatyta, visi leidimai atgauti ir parengimai bei pobūviai vyksta pilnu tempu. P. L.

Dūdonienė su sūneliu iš Edmontono turėjo progos paviesti Toronto porą savaitę ir aplankyti savo artimuosius. Ją daug kas prisimena iš to meto, kai ji gyveno Toronto ir buvo veikli vaidinimų bei šiaip parengimų dalyvė. Gyvendama Edmontone, kur jos vyras tarnauja karinės aviacijos orkestre, dirba su lietuvių vaikais, pamokydama juos lietuviškai skaityti ir rašyti. P. Dūdonis laikinai buvo atsiųstas tarnybinių reikalais į Camp Borden.

Simfoniniai koncertai Toronte dar neprasidėjo dėl muzikantų unijos nesutarimo su orkestro vadovybe. Koncertai būdavo reguliariai kasmet Toronto Massey Hall. Simfoninis orkestras per sezoną turi \$420.000 išlaidų. Turtinga Ontario provincija neprideda nė cento jo išlaikymui.

Greičiausias būdas

užsakyti šventinius dovanų siuntinius į Lietuvą per "TAURO" siunt. b-vės atstovą ST. PRAKAPĄ — RO. 7-9088, 18 Brookside Ave., Toronto 9.

Pagal susitarimą atvyktu į namus su pavyzdžiais iš ko galite pasirinkti medž., kurios patinka. Tai nėra stand. slunt., bet viskas, ką pasirinksite ir tas bus nuslusta. Maistas. Akordeonai ir kt. Visi užsakymai praustrai ir nuėina per 3-4 savaites. Taip pat galite gauti ir liet. lieto grojimo plokštelių pigiomis kainomis.

Jei planuojate siūsti — paskambinkite, patarsiu, kokios medž. geriausiai eina Lietuvoje.

Lietuvių Studentų Sąjungos rengiami
lapkričio 10 d., penktadienį, 8 val. vak.

ERDVIŲ ŠOKIAI

- Saulės Princesė!
- Garbės svečias — Jurinas Gagarinavičius
- Pirmieji 20 atvykę gaus...
- Kviečiami ir 13-tos klasės studentai.

Sv. Jono parapijos salėje.

Valdyba

SKAUTORAMA

— aprašymas kronikoj

Penkmečio sukaktis

Lapkričio 19 d. Prisikėlimo par. KLM Moterų dr-jos skyrius ruošia savo veiklos penkmečio minėjimą — didžiojoje salėje 5 val. p.p.

Programoje: p. Ramūnienė iš Otavos skaitys paskaitą, sol. Stribiškienė išpildys Verdi, Puccini ir kt. operų arijas, taip pat ir lietuvių kompozitorių kūrinius.

Įėjimas ir vaiksės nemokamai. Sk. valdyba maloniai kviečia visas Toronto lietuves! Valdyba

Mirė. Pirmadienį iš sv. Pranciškaus kanadiečių katalikų bažnyčios palaidotas a.a. Pranas Kazlauskas. Velionies tėvas, Jonas Kazlauskas, daug yra prisidėjęs prie sv. Jono Kr. bažnyčios. Sekmadienio naktį Mimico priemiestyje mirė a.a. Ciglierienė.

Mirė Lietuvoje. Giminės praneša, kad spalio 23 d. Lietuvoje, Piezaičiuose, širdies smūgiu mirė a.a. kan. Stasys Budvytis. Iš kanaaniko giminių Toronte yra p. Vaidotienė.

E. ir J. Matulaičių išleistuvės

Praeiūtą penktadienį sv. Jono Kr. parap. salėje buvo suiruotos gražios išleistuvės, kuriose dalyvavo p. Matulaičių tėvai, giminės ir draugai. Oficialiąją dalį pravedė V. Ausrotas, o prasmingose kalbose palinkėjo laimės klebonas T. Placidas, OFM, Iz. Matusevičiūtė ir p. Treigys. Visi kalbėję apgailestavo Matulaičių išvykimą į Kaliforniją, nes Torontas nustos netik gausus ir energingo rango, po pastaciūso Vaiku Namus ir kryžių, bet ir lietuviškos šeimos. Išleistuves suruošė p. Matulaičių draugai. B.

Viejoj sveikinimų...

Iš V. Vokietijos "T2" red. gauta laiškų, prašančių siūsti laikraštį. Ten yra vienišų lietuvių, gyvenančių tarp svetimtųjų, bet negalinčių prenumuoti laikraščio. "T2" leidėjai neigiasi siūsti nemokamai. Jei kas galėtų tokiems tautiečiams užpneumuoti laikraštį, leidėjai būtų labai dėkingi. Rašykite ar skambinkite šiuo reikalu "T2" administracijai. Tai būtų geriausio pobūdžio sveikinimai užjūrio lietuviams.

J. Kudirka iš Quebeco prov. povestvinės kelionės proga lankėsi Toronte abiejose parapijose. Žmona — Quebeco prancūzė, bet rodo noro pramokti lietuviškai. J. Kudirka gyvena netoli Bay Co-mear ir dirba prie užtvankų ir kitokių statybų.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė arba 1 kamb. ir virtuvė. 623 Brock Ave. Tel. LE. 6-2223.

Išnuomojami kambarys ir virtuvė 317 Indian Rd. prie Bloor. Tel. LE. 5-1584.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimoms distancijoms. Visas vežamas turtas apdraustas. Vaziuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur. 30 DEWSON ST., TORONTO. Telefonas LE. 4-1403

Lankydami Torontą

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenyrų ir įvairių reikmenų krautuven

"The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
J. BERZINSKAS
Užsakymai priimami ir naštu

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1947
kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visų rūšių — už \$3.09

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užsikit į MARGIS DRUG STORE. Jei jus turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietišku mišinių, kaip trejos devynios, ramnėlės, zubrožolė, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSSTONE-BELL, HOWELL, ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojines

— Nylon seamless — reg. \$1.00 pora — speciali nuolaida — 2 poros už \$1.00

MONTREAL, Que.

AV parapijos metinė šventė — vakarienė su turtinga loterija — lapkričio 25 d.

Bazaras N. Pr. M. seserų nau-dai įvyks šį sekmadienį nuo 10 val. ryto iki 10 val. vak. seserų vienuolyno patalpose. Veiks turtinga loterija, kavinė, įvairūs žaidimai dideliems ir mažiems, tur-gus, kur galėsite nusipirkti daug naudingų daiktų už pigią kainą. Kaip ir kasmet, į seserų bazarą atėję nesigailėsite, o savo atėjimu paremsite seserų darbą mūsų kolonijoje. Jūsų atsilankymas laukiamas juo labiau, kad seserys tik vieną kartą per metus kreipia-si į jus prašydamos jūsų duosnu-mo.

Raud. Kryžius gruodžio 12 d. priims kraują 3485 Park Ave. nuo 7.30 val. v. iki 9.30. Kad paten-tintų 127 ligoninių kraujo pa-reikalavimą, Montrelio RK turi gauti 3000 butelių kraujo kas sa-vaite. Miesto burmistras Drapeau jau devynis kartus davė kraują.

Sol. E. Kardelienė ir pianistas K. Smilgevičius savo menu praturtino Vėlinių pamaldas AV bažnyčioje.

Sol. A. Paskeviciene nuotaikin-gai pagiedojo AV bažnyčioje Kris-taus Karaliaus šventę.

A. Ambrozaičio vad. AV par-choras atliko gerai paruoštą reli-ginę programą Kristaus Kara-liaus ir Vėlinių šventėse.

Sv. Onos dr-jos AV skyriaus susirinkimas šį sekmadienį tuoj po Sumos klebonijoje.

Sešad. mokyklų tėvų komite-tų rengiamas metinis balius įvy-ko praeiūtą sešad. AV par. salėje. Trumpa, bet idomią meninę pro-gramą išpildė sol. J. Pauliūtė, iš-raiškinio šokio šokėja B. Vaitku-naitė ir Montrelio Dramos Teat-ro aktorius L. Barauskas. Su-prasdami lietuviškosios mokyklos svarbą mūsų jaunimui, į mokyklų šalpai skiriamą vakarą atsilankė gražus skaičius svečių.

Sv. Onos dr-jos rengta vakarie-nė sv. Kazimiero par. svetainėje praeiūtą sešadienį praėjo su pa-sisekimu. Sis faktas rodo, kad Montrelio lietuvių kolonija yra pajęgi turėti 2 parengimus ta pa-tį savaitgalio vakarą, jeigu tiktai-si parengimai yra skirtingi savo programa ir paskirtimi.

Nauju vyskupu paskirtas kun. Paulius Gregoire, Montrelio un-to studentų kapelionas. Tai penktas vyskupas pagalbininkas Montrelio kardinolui. Jis yra g. 1911 m. Verdune, kunigu išven-tintas 1937 m. Mokslo laipsniai: filosofijos daktaras, literatūros licencijatas, istorijos magistras ir pedagogikos baigimo diplomas.

Liet. biuletenis, kurį skaito ministeriai

PLB Kanados Krašto Valdyba biuleteniu Nr. 26 kreipiasi į apy-linkių valdybas, prašydamą atsiųsti iki lapkričio 15 d. tam tik-rą sumą aukų, kad galėtų suda-ryti reikiamus \$300 "Ella-Press" biuleteniui Italijoje paremti. Biuletenis leidžiamas italų kalba ir yra labai didelis veiksnys kovoje už Lietuvos laisvę. Jis yra pa-grindinis žinių šaltinis apie Lie-tuvą Vatikane, Italijos vyriausy-bei, laikraščiams ir visoms anti-komunistinėms organizacijoms.

Matydamą jo svarbą PLB Ka-nados Krašto Valdyba 1959 m. nutarė remti biuletenio leidimą skirdama kas pusmetį po \$300. Šiais metais nebuvo pelno iš Lie-

KLB KRASTO

VALDYBOS POSĖDIS

įvykęs spalio 31 d. p.p. Mališkų namuose, buvo paskirtas einamie-siems klausimams.

Pirmiausia v-bos pirm. St. Kes-gaila pateikė svarstyti KLB Kraš-to Tarybas priimtas rezoliucijas. Nutarta oficialiai pranešti PLB v-bai, kad ji rūpinusi "visų lie-tuvių išeivijos veiksmų suvažiavimu". Kitais klausimais nutarta KLB apylinkėms parašyti aplink-raščius (kaikuriams klausimais ap-linkraščiai jau išsiūsti — Traditi-onal Echoes, Eltos Romoje, laišk-as min. pirm. J. Diefenbakeriui); šeimos, lietuviškos gimnazijos ir kt. klausimais.

Konstatuota, kad kaikuriuos rezoliucijos yra tokio bendro pobū-džio, kad nieko konkrečiai nepa-sako. Kadangi originalaus jų teksto nebuvo ir jos paskaitytos iš neoficialaus spaudos teksto, tai prie rezoliucijų Kr. V-ai teks dar sugrįžti.

Svarstyti Winnipeg ir St. Ca-tharines iškeltieji klausimai bei kaikurie nesusipratimai. Šiais reikalais, yra daromi žygiai, siekiant neaiškumus bei nesklamdu-mus išaiškinti bei išlyginti.

KLB Krašto Tarybos rinkimai nutarta daryti 1962 m. balandžio 29 d. Rinkimų komisija sudaro-ma Montrealyje. Komisijai jau numatyti ir kandidatai.

Posėdžio gale paskaityti gautie-ji raštai bei laišakai ir telegramos.

KLB KV Inf.

Aukojo AV bažnyčios remon-tui: I. Gūrcinas \$40; Alf. Vaza-linskis \$20; po \$10: J. Venckus, P. Alekna, VI. Juodis, Alb. Slape-lis, Alb. Kinderis, F. Budauskas, K. Kazukauskas, A. Vilimas, P. Bagužis, E. Elvidge, J. Motūzas.

Surinkta AV b-ję pr. sekmadie-nį: parapijos reikalams — \$176, 83; gėlėms — \$158.41. Visų šven-tų diena — parapijos reikalams — \$128.24; Kat. Bažnyčios rei-kalams Kanadoje — \$81.72.

DELHI, Ont.

KLB Delhi apylinkės valdyba, talti-nama vietos šaulių būrio ir visu lietuvišku organizacijų, lapkričio 18 d. 7.30 val. vak. Delhi lenkų salėje ruošia išpažinimą mūsų kariuomenės šventės minėjimą. Paskaita skaitys Stepas Jakubickas tema: Lietuvos kariuomenės žygiai ir tautos ateitis. Meninė dalį išpildys Toronto liet. vyrų kvartetas, vad. muz. St. Gailvi-čiaus.

Visi buvę Lietuvos kariuomenės kariai, šauliai ir visa lietuviška visuomė-nė prasoma kuo gausiausiai dalyva-vi, prisilaikant punktualumo.

Apylinkės valdyba

DISTRICT ESTATE BROKERS
177 Sherbrooke St. W. VI 2-8501
Pastatai-Zemė-Draudimas-Paskolos
Maisto krautuven (išskyrus alų ir sviežią mėsą) Verdune, lietuviams gerai žinoma savo produktais ir pelningumu. Inventorius \$9,000, pre-kės \$4,000, apyvarta savait. \$1200. Parduodama už \$14,000.
P. Adamonis, RA. 2-2472.

TAUPYK IR SKOLINKIS
savo Kredito Kooperatyve "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS. PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

RANKAS VEIKIA: šiokadieniais 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun — pirmadieniais nuo 10 iki 1 val. ir nuo 7 iki 8 val., trečiadieniais ir penk-tadieniais nuo 7 iki 8 val. Sekmadieniais Ausros Vartų parapijos salėje nuo 10 val. 30 min. iki 1 val.

Visais paskolų reikalais kreipitis pas ved. padėjėją PR. RUDINSKĄ tel. HU. 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, AV. 8-3111 • Vedėjas D. Jurkus, PO. 7-4280

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor, St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaraš — HU. 9-1543.

BROCK — QUEEN. \$1,000 įmokėti, balansas \$12,000 per 13 metų, moder-niskas, 2 virtuvės, nepereinami kambariai, nauja apšildymo sistema, garas.

BATHURST — BLOOR. \$2,500 įmokėti, balansas \$13,000 per 10 metų. 8 kambariai su visais baldais, vandeniu alyva apšildomas. "Estate" pardavimas.

RUNNYMEDE — BLOOR. \$6,000 įmokėti, balansas \$14,500 per 10 metų. 7 kambariai, prie pat Bloor, vandeniu šildomas, platus įvažiavimas, moderniskas, gražus namas.

SIX POINT — BLOOR. \$10,000 įmokėti, balansas \$11,500 per 10 metų. Specialiai statytas bungalov, rūšis pilnai užbaigtas, geram rezid. rajone.

KRAUTUVE — BLOOR — DUNDAS. \$5,000 įmokėti, balansas \$17,500. Moderniskai pastatytas, plius du butai, geroj vietoj.

TRIPLEKAS — ORGANAUS. \$10,000 įmokėti, balansas \$22,000. 17 kambarių, balkonai, visai metu senumo, geros nuomos, geležiniai laipai, virtuvės su visais įrengimais: pečiai, šaldytuvai ir kt. Alumininiai langai.

Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENIUI.